

T.C. Sağlık Bakanlığı
Halk Sağlığı
Genel Müdürlüğü

BİRİM FAALİYET RAPORU
TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ VE HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARI
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Planlama ve Koordinasyon Birimi

2018-Ankara

Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir Fendir, İlim ve Fenden Başka Yol Gösterici Aramak Gaflettir, Dalalettir, Cehalettir.

K. Atatürk

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ VE HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARI
DAİRESİ BAŞKANLIĞI
BİRİM FAALİYET RAPORU

HAZIRLAYANLAR:

Planlama ve Koordinasyon Birimi

Oya Poyrazoğlu

Makbule Akbaő

İçindekiler

Daire Başkanının Sunuşu;	1
I- GENEL BİLGİLER	2
A- Misyon ve Vizyon	2
B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar	3
C- İdareye İlişkin Bilgiler.....	4
1-Fiziksel Yapı	4
2-Organizasyon Şema.....	5
3-Sunulan Hizmetler.....	5
D- Performans Bilgileri	6
PLANLAMA VE KOORDİNASYON BİRİMİ.....	6
Laboratuvarların Bina Durumu	6
Genel Personel Durumu	8
Laboratuvarların Denetim Durumu	9
KLİNİK DIŞI LABORATUVAR HİZMETLERİ BİRİMİ.....	12
KLİNİK LABORATUVAR HİZMETLERİ BİRİMİ	13
Talasemi Laboratuvarları.....	13
Tuberküloz Tanı Laboratuvarları	14
Sıtma.....	14
Legionella.....	15
KALİTE BİRİMİ.....	16
2018 Yılı Hedefleri.....	16
Akreditasyon Durumu 2018	16
Dış Kalite Değerlendirme-Yeterlilik Testi (DKD – YT) Çalışmaları	18
EĞİTİM VE ORGANİZASYON BİRİMİ	20
Faaliyet İlerleme Raporu	20
USES Eğitimleri	22
ULUSAL HALK SAĞLIĞI REFERANS LABORATUVARI	24
KİMYASAL ANALİZ LABORATUVARLARI.....	24
Su Kimyası Laboratuvarı.....	24
Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarı:.....	26
MİKROBİYOLOJİK ANALİZ LABORATUVARLARI.....	28
Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Faaliyet Bilgileri	28
Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı	31

BİYOSİDAL ÜRÜNLER LABORATUVARI	34
Biyosidal Ürünler Kimyasal Analiz ve Stabilite Test Laboratuvarı	34
Biyosidal Ürünler Biyolojik Etkinlik Test Laboratuvarı	35
Biyosidal Ürünler Mikrobiyolojik Etkinlik Test Laboratuvarı.....	35
STERİLİTE KONTROL LABORATUVARI.....	37
TOKSİKOLOJİK ANALİZ LABORATUVARI	40
LABORATUVAR GÜVENLİĞİ BİRİMİ	43
17025 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ.....	45
NUMUNE KABUL BİRİMİ.....	46
RAPORLAMA BİRİMİ	46
IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	47
A-Güçlü Yanlar	47
B-Zayıf Yanlar	47
C-Fırsatlar.....	48
D-Tehditler	48
E- Değerlendirme	49
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	49

TABLolar

TABLO 1: TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ VE HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI FİZİKSEL BİLGİLER	4
TABLO 2 : YATIRIM PROGRAMINDA OLAN HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARI	7
TABLO 3 : DENETİM LİSTESİ (2018)	10
TABLO 4: DENETİMLERİN 2019-2023 STRATEJİK PLANDAKİ GERÇEKLEŞME YÜZDESİ	10
TABLO 5: TÜBERKÜLOZ ÇALIŞAN İLLER	14
TABLO 6: SÜRVEYANS AĞLARI VE KATILAN İLLER	15
TABLO 7: AKREDİTE OLAN HSL'LERİN AKREDİTASYON BİLGİLERİ	16
TABLO 8: EĞİTİMLERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI -2018	22
TABLO 9: DİĞER DAİRE BAŞKANLIKLARININ/ MÜDÜRLÜKLERİN DÜZENLEDİĞİ EĞİTİMLERİN KATILIMCI SAYISI	23
TABLO 10: OCAK-ARALIK 2018'DE VERİLEN LABORATUVAR GÜVENLİĞİ (LG) EĞİTİMLERİ	43
TABLO 11: 2018 YILI OCAK-ARALIK AYLARI İÇİNDE ALINAN TEHLİKELİ ATIK BERTARAF HİZMETİ KAPSAMINDA EKOVAR FİRMASINA TESLİM EDİLEN ATIK MİKTARLARI	44

GRAFİKLER

GRAFİK 1: TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ VE HALK SAĞLIĞI REFERANS LABORATUVARLARININ PERSONEL DAĞILIMI	8
GRAFİK 2: HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARININ PERSONEL DAĞILIMI	8
GRAFİK 3: HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARINDA ÇALIŞAN UZMAN DAĞILIMI	9
GRAFİK 4: DENETLENEN L1 VE L2 HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARI YÜZDE DAĞILIMI	11
GRAFİK 5: YILLARA GÖRE DENETLENEN HALK SAĞLIĞI LABORATUVARLARI YÜZDE DAĞILIMI	11
GRAFİK 6: L1 HSL'LERDE 2012-2019 DA BELİRLENEN HEDEFLER DOĞRULTUSUNDA TS EN ISO/IEC 17025 STANDARDINA GÖRE AKREDİTASYON DURUMU	18
GRAFİK 7:2018 EĞİTİMLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	20
GRAFİK 8:2018 EĞİTİMLERİNİN KATILIMCI SAYISINA GÖRE DAĞILIMI	20
GRAFİK 9:EĞİTİM TANIMLANAN KİŞİ SAYISI VE KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	23
GRAFİK 10:EĞİTİMLERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	23
GRAFİK 11: 2018 YILI NUMUNE CİNSİNE GÖRE DAĞILIM	24
GRAFİK 12: 2018 YILI NUMUNE GELİŞ AMACINA GÖRE DAĞILIM	25
GRAFİK 13: 2018 YILI ANALİZ SONUÇLARININ İLGİLİ YÖNETMELİĞE GÖRE DEĞERLENDİRMESİ	25
GRAFİK 14: 2018 YILI NUMUNE CİNSİNE GÖRE İLGİLİ YÖNETMELİĞE UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ	26
GRAFİK 15: 2018 YILI 1 OCAK-07 ARALIK TARİHLERİ ARASINDA SU VE GIDA MİKROBİYOLOJİSİ LABORATUVARINDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN CİNSLERİNE GÖRE DAĞILIMI	28
GRAFİK 16: 2018 YILI 1 OCAK-07 ARALIK TARİHLERİ ARASINDA SU VE GIDA MİKROBİYOLOJİSİ LABORATUVARINDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN DENEY/ANALİZ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI	29
GRAFİK 17: 2018 YILI 1 OCAK-07 ARALIK TARİHLERİ ARASINDA SU VE GIDA MİKROBİYOLOJİSİ LABORATUVARINDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN CİNSLERİNE VE UYGUNLUK DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI	30
GRAFİK 18: 2018 YILI 1 OCAK-07 ARALIK TARİHLERİ ARASINDA MOLEKÜLER MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARINDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN DENEY/ANALİZ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI	31
GRAFİK 19: OCAK – ARALIK AYI ÇALIŞILAN NUMUNE SAYISININ CİNSLERE GÖRE DAĞILIMI	34
GRAFİK 20: OCAK - ARALIK AYI ÇALIŞILAN NUMUNE CİNSİNİN GELİŞ AMACINA GÖRE DAĞILIMI	34

GRAFİK 21: OCAK - ARALIK AYI ÇALIŞILAN NUMUNE CİNSİNİN UYGUN /UYGUN DEĞİL DAĞILIMI	35
GRAFİK 22: MUAYENE TÜRLERİ VE YÜZDELERİ	38
GRAFİK 23: 2018 YILI OCAK-ARALIK AYLARINA AİT TOKSİKOLOJİ LABORATUVARI'NDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN CİNSLERİNE GÖRE DAĞILIMI	40
GRAFİK 24: 2018 YILI OCAK-ARALIK AYLARINA AİT TOKSİKOLOJİ LABORATUVARI'NDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN CİNSLERİNE GÖRE DAĞILIMI	41
GRAFİK 25: 2018 YILI OCAK-ARALIK AYLARINA AİT TOKSİKOLOJİ LABORATUVARI'NDA DENEY/ANALİZE ALINAN NUMUNELERİN CİNSLERİNE VE UYGUNLUK DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI	41

ŞEKİL

Şekil 1 : Tüketici Güvenliği Ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı Organizasyon Yapısı	5
---	---

HARİTA

Harita 1: Talasemi Çalışan Hsl'ler	13
Harita 2 : Tüberküloz Laboratuvarlarının Dağılımı	14
Harita 3: Legionella Analizi Yapan İller -Legionella Analizi Yapma Yetkisi Verilen Hsl'ler	15
Harita 4:Akredite Olan Hsl'ler	17

RESİM

Resim 1:Akreditasyon Sertifikası	45
----------------------------------	----

Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanı

Dr. Edibe Nurzen NAMLI BOZKURT

Daire Başkanının Sunuşu;

Başkanlığımızca, 2018 yılı faaliyetlerimizde İnsan odaklı yaklaşımla sağlıklı bir toplum için hizmet sunmak bilinciyle Halk Sağlığı Laboratuvarlarının planlanması, yapılandırılması ve ilgili mevzuatlara göre çalışmalarının sağlanmasında önemli bir mesafe kaydedildi.

Laboratuvarların kuruluşu, sınıflandırılması, görev ve faaliyetlerinin düzenlenmesi usul ve esaslarının belirlenmesine yönelik, Halk Sağlığı Laboratuvarları ve Yetkilendirilmiş Laboratuvarların Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik gereğince, merkezde Halk Sağlığı Referans Laboratuvarları ve 83 Halk Sağlığı Laboratuvarları çalışmalarına devam etmektedir.

Laboratuvarların fiziki alt yapı ve koşullarının iyileştirilmesi, standardize edilmesi ve kurum kaynaklarının verimli kullanılması amacıyla L1 ve L2 Tipi Halk Sağlığı Laboratuvarı Prototip Proje rehberine göre yeni bina projeleri incelenip değerlendirilmektedir.

Halk sağlığı laboratuvarlarının günümüz teknolojik koşullarına uygun güvenilir, doğru ve zamanında sonuç vermeye odaklı hizmet kalitesinin artırılmasını sağlamak amacıyla her yıl plan dahilinde de yerinde inceleme ve değerlendirme yapılarak, sorunların ve eksikliklerin giderilmesi yönünde çalışmalarımız devam etmektedir.

Tüm Halk Sağlığı Laboratuvarlarının cihaz, alt yapı, personel ve eğitim eksikliklerini tamamlayarak ulusal ve/veya uluslararası standartlarda hizmet verecek şekilde standardizasyonu sağlayıncaya kadar yapılandırma ve organizasyon çalışmalarımız sürdürülecektir.

Halk sağlığı laboratuvarlarında çalışan personelin 2018 yılı içinde planlanan eğitimleri gerçekleştirilmiş olup 2019 yılı içinde de eğitimler planlanacaktır.

Tüm bu çalışmalarımızla güvenilir, zamanında ve hızlı sonuç vererek sağlığın korunması, teşhis ve tedavinin başarıya ulaşması, vatandaşın kaliteli yaşam sürmesine katkı sağlamayı en önemli görevimiz olarak görmekteyiz.

Kaliteli ve verimli hizmet sunumunun sağlanması için görev ve sorumluluklarımızın bilincinde olarak çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

Bu konuda emeği geçen tüm çalışanlarımıza teşekkür eder hep birlikte daha çok başarılarla ulaşmamızı dilerim.

"SAĞLIĞIN İLK ADIMI DOĞRU TANI,

ADRESİ...

HALK SAĞLIĞI LABORATUVARI."

Dr.Edibe Nurzen NAMLI BOZKURT

Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları

Dairesi Başkanı

I- GENEL BİLGİLER

25/08/2017 tarih ve 30165 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 694 sayılı KHK ile 663 sayılı T.C. Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'de değişiklik yapılmış ve Bakanlık ve Bağlı Kuruluşlarının teşkilatı yeniden düzenlenmiştir.

İlgili düzenleme ile 02.10.2017 tarih ve 1957 sayılı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Hizmet Birimleri ve Görevleri Hakkında Yönerge ile Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü bünyesindeki Daire Başkanlıklarının görevleri, Çalışma Usul ve Esasları düzenlenmiştir.

Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığına bağlı laboratuvar, 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 14/A maddesi ile 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasına dayanarak Ulusal Halk Sağlığı Referans Laboratuvarı'na dönüştürüldü (21.06.2018 tarih ve E.1526 sayılı ve 00070642388 barkod numaralı yazı).

A- Misyon ve Vizyon

MİSYONUMUZ

Sağlıklı bir toplum için, bünyesindeki laboratuvarların planlanması, yapılandırılması, ilgili mevzuat ve kalite sistem gereklerine uygun olarak hizmet vermesi için gerekli koordinasyon ve çalışmalarını yürütmek.

VİZYONUMUZ

Ulusal/Uluslararası standart ve normlar çerçevesinde toplum sağlığının korunmasına yönelik kaliteli, güvenilir, izlenebilir ve sürdürülebilir hizmet veren laboratuvar ağı oluşturmak.

B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar

- Bakanlığımız sorumluluğunda bulunan;
 - İçme-kullanma suları, kaynak suları, içme suları ve doğal mineralli suların ruhsat, denetim izleme, kontrol izleme analizleri ile piyasa gözetimi ve denetimi kapsamındaki analizleri
 - Kaplıca suları, havuz suları, yüzme suları, talassoterapi amaçlı deniz suyu analizleri
 - Sularda legionella analizleri
 - Hemodiyaliz çözeltilerinin dilüsyonunda kullanılan suların analizleri
 - Peloid analizleri
 - Toksikolojik analizleri (su ve klinik)
 - Biyosidal ürün analizleri
 - Kimyasal silah sözleşmesi ile ilişkili kimyasal maddelerin çevresel ve biyolojik örneklerdeki tanı ve doğrulamasına yönelik analizler
 - C” tipi muayene kuruluşu olarak akredite ve/veya yetkin olduğu testlerde performans nitelendirilmesi ölçümlerini yapmak
- Kesin tanı için halk sağlığı laboratuvarlarından gelen analizleri yapmak
- Salgın veya olay araştırması amacıyla aktif vaka bulma çalışmaları kapsamında veya halk sağlığı problemi olduğu belirlenen durumların araştırılmasına katılmak ve analizlerini yapmak
- Halk sağlığı laboratuvarları ve yetkilendirilmiş laboratuvarlar için ihtisaslaştığı konularda yeterlilik testleri düzenlemek, bunların değerlendirmesini yaparak sonuçlarını bildirmek
- Halk sağlığı laboratuvarlarında yapılan analiz sonuçlarına itiraz olması halinde ihtisaslaştığı konularda şahit numune analizleri yapmak
- Halk sağlığı laboratuvarları arasında ortak çalışmalar düzenlemek, analiz metotları geliştirmek, metot validasyonunun yapılmasını sağlamak ve bunları konuyla ilgili diğer laboratuvarlara yaymak
- Halk sağlığı laboratuvarları arasında metot birlikteliği ve standardizasyonu sağlamak
- Proje çalışmalarında görev almak ve işbirliği sağlamak
- Üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, diğer ülkelerin ulusal referans laboratuvarları, ulusal ve uluslararası bilimsel kurum, kuruluş, laboratuvar, özel sektör ve konuyla ilgili sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinde bulunmak ve ortak araştırmalar gerçekleştirmek
- Halk sağlığı laboratuvarlarına ve/veya talep halinde gerçek ve tüzel kişilere ihtisaslaştığı konularda eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek
- Laboratuvar hizmetleri kapsamında ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunmak
- Laboratuvarın etkin ve sürdürülebilir bilimsel hizmetlerinin güncel olarak takip edilmesi ve yürütülmesi, kısa ve uzun stratejilerin geliştirilmesi, bilimsel kalitenin devamlılığının sağlanması, yayın politikası oluşturulması için bilimsel çalışma ve/veya danışma komisyonu oluşturmak
- Yerel ve bölgesel ihtiyaçlar doğrultusunda talep edilen görev alanına yönelik diğer analizleri yapmak
- Genel Müdürlüğün görev alanıyla ilgili mevzuatta yer alan ürünlere ilişkin şikâyetlere, adli soruşturmalara yönelik analizleri yapmak ve görüş bildirmek
- Halk Sağlığı Laboratuvarlarının planlanması, yapılandırılması ve uygun şartlarda çalışması için koordinasyon ve çalışmaları yapmak
- Laboratuvar hizmetlerinin iyileştirilmesini ve geliştirilmesini sağlayacak eğitim programlarını planlamak, yürütmek ve sonuçlarını değerlendirmek

- Halk Sağlığı Laboratuvarları ve yetkilendirilmiş laboratuvarların izleme, denetleme ve benzeri iş ve işlemlerini yürütmek, değerlendirmesini yapmak, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin yapılmasını sağlamak.
- Halk Sağlığı Laboratuvarları ve yetkilendirilmiş laboratuvarlar ile ilgili şikayet ve talepleri değerlendirmek.
- Laboratuvarların klinik ve klinik dışı numunelere yönelik dış kalite kontrol çalışmalarını izlemek ve değerlendirmek.
- Laboratuvarlarla ilgili verilerin zamanında toplanarak, değerlendirilmesi, işlenmesi ve kullanımını sağlamak
- Laboratuvarlarda ihtiyaç ve talepler doğrultusunda çalışılacak klinik parametrelerin tespit edilmesi ve izin verilmesi faaliyetlerini yürütmek
- Birinci basamak sağlık kuruluşlarının istediği tetkikleri uygun standartlarda yapacak alt yapının Laboratuvarlarda oluşturulmasını sağlamak.
- Faaliyet alanlarıyla ilgili eğitim, sempozyum, panel, çalıştay, seminer vs. etkinlikleri düzenlemek ve düzenlenen ulusal ve uluslararası etkinliklere katkı sağlamak.
- Laboratuvarlarda kalite sistemlerinin kurulması ve kalite alt yapılarının güçlendirilmesi için gerekli desteği vermek, kalite sistemlerini ve akreditasyon süreçlerini izlemek, değerlendirmek ve bu konuda koordinasyonu sağlamak
- HSGM /TGHS�DB nin kalite yönetim birimi kapsamındaki çalışmalarını yürütmek.
- Genel Müdürlükçe faaliyet alanları ile ilgili verilecek diğer analiz ve görevleri yapmaktır

C- İdareye İlişkin Bilgiler

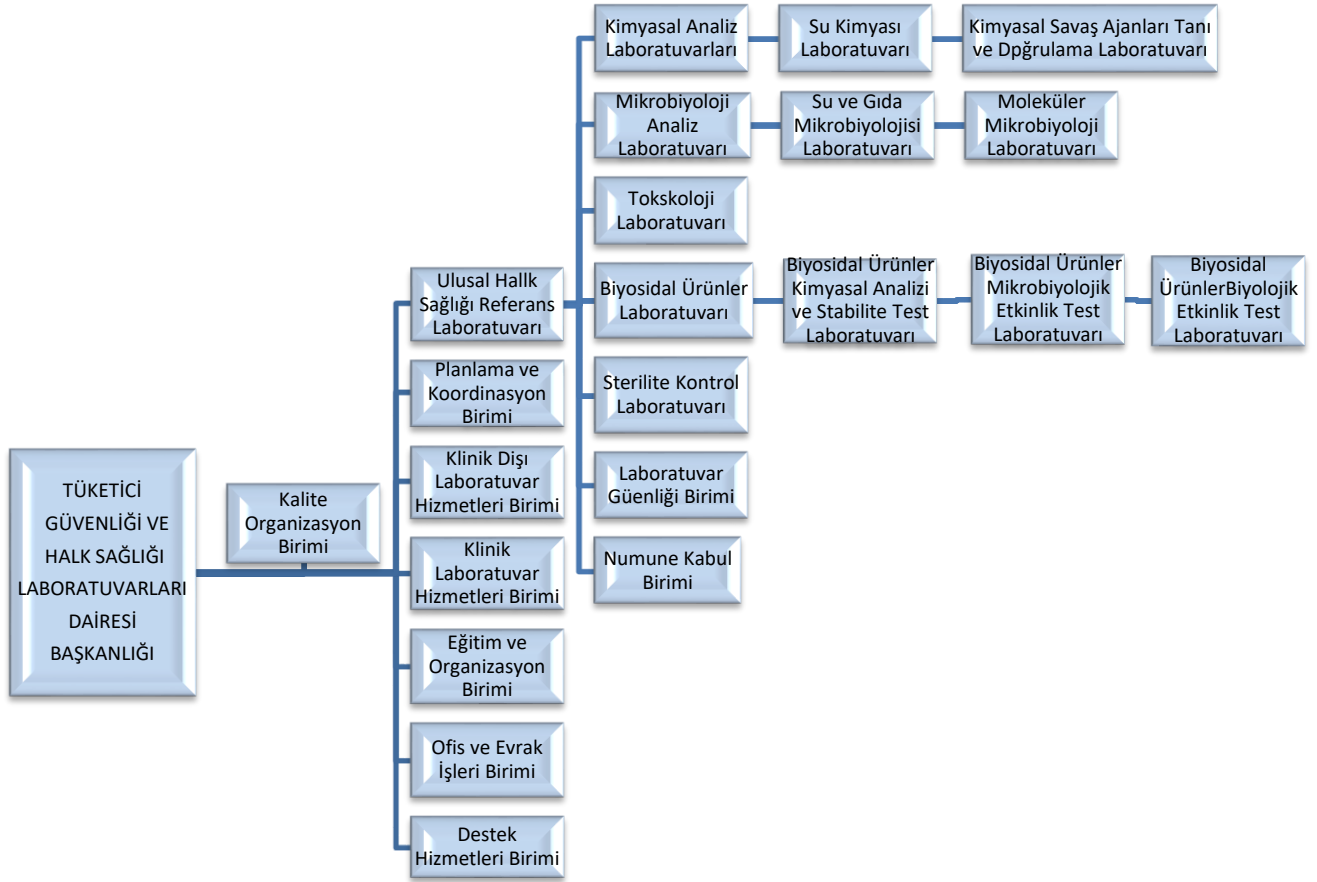
1-Fiziksel Yapı

Başkanlığımız Türkiye Halk Sağlığı Kurumu kampüsünde E ve B Bloкта, toplam 1681,72 m² alanda hizmet vermektedir.

BİRİMİN ADI	ADRESİ	BİNA ALANI (E ve B Blok)		
		SOSYAL ALANI (m ²)	OFİS ALANI (m ²)	LABORATUVAR ALANI (m ²)
Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad. No: 55 E Blok 1. ve 2. Kat B Blok 2 kat 06100 Sıhhiye/ANKARA Tel : (0312) 565 53 63 Fax:(0312) 565 57 08 <i>Email:</i> halksaglabdb@saglik.gov.tr	30	Ofis : 859,81 Depo: 127	1001,91
GENEL TOPLAM		2018,72		

Tablo 1: Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı Fiziksel Bilgiler

2-Organizasyon Şema

Şekil 1 : Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı Organizasyon Yapısı

3-Sunulan Hizmetler

L1 Hizmet Tipi Halk Sağlığı Laboratuvarları:

İzmir, Samsun, Erzurum, Bursa, Adana, Antalya, Diyarbakır, Ankara, İstanbul da üç, Afyon, Gaziantep, Kayseri, Konya, Nevşehir, Aydın, Trabzon ve Van illerinde olmak üzere toplam 19 L1 Hizmet Tipi HSL hizmet vermektedir. Merkezde Halk Sağlığı Referans Laboratuvarları ile birlikte 20 L1 HSL bulunmaktadır.

L2 Hizmet Tipi Halk Sağlığı Laboratuvarları:

L1 Laboratuvarlarının dışında 64 il L2 HSL olarak hizmet vermektedir.

Laboratuvar Sayısı:

Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı seksen bir ilde seksen üç laboratuvarları ve merkezde Halk Sağlığı Referans Laboratuvarları ile birlikte toplamda 84 Laboratuvarı ile hizmet vermeye devam etmektedir.

D- Performans Bilgileri

PLANLAMA VE KOORDİNASYON BİRİMİ

Laboratuvarların Bina Durumu

Laboratuvarların fiziki alt yapı ve koşullarının iyileştirilmesi ve standardize edilmesi amacıyla hazırlanan ve illere gönderilen L1 ve L2 Hizmet Tipi Halk Sağlığı Laboratuvarı Prototip Proje rehberi doğrultusunda, yatırım planında ve yeni yapılacak olan L1 ve L2 laboratuvar binalarının projeleri incelenerek Başkanlığımızca onaylanmaktadır.

Binaların eski olması kira olması ve ortak kullanılması nedeniyle 2018 yılında 35 il yatırım programına alınmıştır. Şanlıurfa, Sinop, Mersin, Çorum, Burdur, Kastamonu, Karabük, Çankırı illeri yeni Laboratuvar binasına taşınmıştır.

HSL'LERİN BİNA YATIRIM LİSTESİ-2018 YILI		
İl	İlçe	Yatırım Adı
Adana	Yüreğir	Adana Yüreğir Halk Sağlığı Laboratuvarı
Adıyaman	Merkez	Adıyaman-Merkez Halk Sağlığı Laboratuvarı+Toplum Sağlığı Merkezi+Aile Sağlığı Merkezi(6 Hek.)
Afyonkarahisar	Merkez	2 nolu Sağlıklı Yaşam Merkezi+HSL+13 nolu ASM
Ankara	Etimesgut	Ankara Etimesgut Halk Sağlığı Laboratuvarı (L1)
Antalya	Kepez	Antalya-Kepez Şafak (Duraliller) Mahallesi Halk Sağlığı Laboratuvarı (L1)
Ardahan	Merkez	Ardahan Merkez Aile Sağlığı Merkezi (6 AHB)+Halk Sağlığı Laboratuvarı+112 ASHİ
Artvin	Merkez	Artvin Sağlık Kompleksi(20 Ünit ADSM-ASM-TSM-TRSM-FTR-Halk Sağlığı Lab.)
Aydın	Aydın Efeler	Efeler Sağlıklı Hayat Merkezi+Halk Sağlığı Laboratuvarı+Aile Sağlığı Merkezi+112 ASHİ
Burdur	Merkez	Burdur Merkez Halk Sağ. Müd.+Halk Sağ. Lab.+TSM+ASM Özel Tip
Bursa	Büyükorhan	Bursa-Merkez Halk Sağlığı Laboratuvarı
Çanakkale	Merkez	Çanakkale Merkez Sağlık Müd.Hizmet Binası+112 K. K.M+Halk Sağ. Lab.+Sağlıklı Yaşam Merkezi HSL+SYM+İSM+112 KKM
Çorum	Merkez	Çorum-Merkez İl Sağlık Müdürlüğü+Halk Sağlığı Müdürlüğü+112+TSM+Halk Sağlığı LaboratuvarıHSL+TSM+İSM+112 ASHİ
Denizli	Denizli Merkez	Halk Sağlığı Laboratuvarı+İSM HSL+İSM
Diyarbakır	Yenişehir	Diyarbakır- İl Sağlık Müdürlüğü Binası+Halk Sağlığı Laboratuvarı+TSM+VSD+KETEM+İş Yeri Hekimliği ve Eğitim Hiz.Binası+112 Komuta Kontrol Merkezi+1 Nolu ASHİ
Düzce	Merkez	Düzce-Merkez VSD+KETEM+Halk Sağlığı Lab.+ASM+112 ASHİ (Özel Tip)

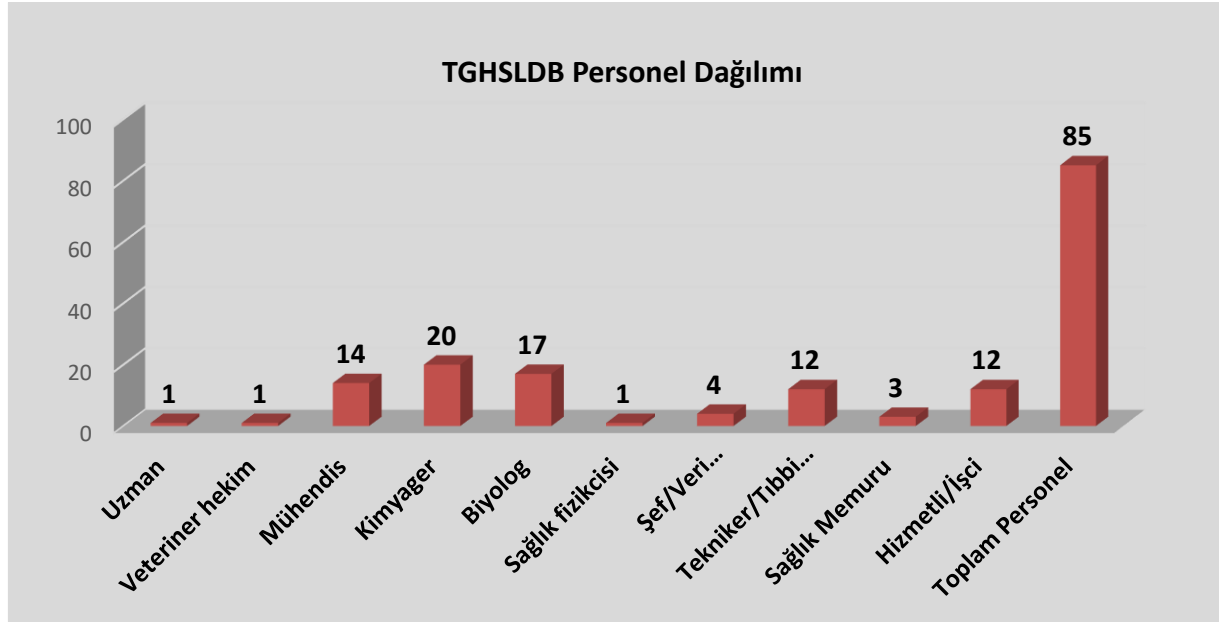
Edirne	Merkez	Edirne-Merkez Halk Sağlığı Laboratuvarı+Sağlıklı Hayat Merkezi+Kıyık Aile Sağlığı Merkezi
Erzincan	Merkez	Erzincan-Merkez İdari Hizmet Binaları+Halk Sağlığı Laboratuvarı+Aile Sağlığı Merkezi (8 Hekimlik)+TSM+Sağlıklı Yaşam Merkezi+112 ASHİ
Gaziantep	Şehitkamil	Gaziantep-Merkez Halk Sağlığı Laboratuvarı
Giresun	Merkez	Giresun-Merkez Halk Sağlığı Laboratuvarı Ek Bina
İstanbul	Ataşehir	İstanbul Ataşehir Halk Sağlığı Laboratuvarı + Toplum Sağlığı Merkezi(Sağlıklı Yaşam Merkezi)
Kastamonu	Merkez	Kastamonu Merkez TSM + Halk Sağ. Md. ve Halk Sağ. Lab.
Kırıkkale	Merkez	Sağlıklı Hayat Merkezi+Halk Sağlığı Laboratuvarı+ASM
Kırklareli	Merkez	Kırklareli-Merkez Toplum Sağlığı Merkezi (T8) (Sağlıklı Yaşam Merkezi)+Halk Sağlığı Laboratuvarı
Kırşehir	Merkez	Kırşehir-Merkez Halk Sağlığı Müdürlüğü+Halk Sağlığı Laboratuvarı (HSL (L2)+Hizmet Binası)
Konya	Selçuklu	Konya Selçuklu Halk Sağlığı Laboratuvarı+Aile Sağlığı Merkezi (5 Hekimlik)
Malatya	Battalgazi	Malatya-Battalgazi Halk Sağlığı Laboratuvarı+Göztepe 1 Nolu Aile Sağlığı Merkezi (L2+ 6 AHB)
Muş	Merkez	Muş-Merkez Halk Sağlığı Laboratuvarı (L2)
Osmaniye	Merkez	(İdari Hizmet Binası, Halk Sağlığı Laboratuvarı)+Toplum Sağlığı Merkezi,Sağlıklı Yaşam Merkezi,112 ASHİ
Sakarya	Sakarya Adapazarı	Korucuk Halk Sağlığı Lab.
Samsun	İlkadım	Samsun İl Sağ. Md+Halk Sağ. Md+Genel Sekreterlik+ İlkadım İlçe Sağ. Md+TSM+Halk Sağ. Lab.+KETEM
Şanlıurfa	Merkez	Şanlıurfa-Merkez Haliliye İlçe Sağ.Müd.+Halk Sağlığı Lab.+ Sağlıklı Yaşam Merkezi+112 ASH
Şırnak	Merkez	Şırnak-Merkez Halk Sağ. Müd.+Halk Sağ.Lab.+5 AHB ASM+112 ASH
Uşak	Uşak Merkez	TSM+Halk Sağlığı Laboratuvarı+Sağlıklı Hayat Merkezi
Yalova	Merkez	Yalova Fuat Zilelioğlu ASM+Sağlıklı Yaşam Merkezi+Halk Sağlığı Laboratuvarı+112 ASHİ
Zonguldak	Merkez	Zonguldak-Merkez Sağlıklı Yaşam Merkezi+Halk Sağlığı Laboratuvarı+Soğuk Hava Deposu

Tablo 2 : Yatırım Programında olan Halk Sağlığı Laboratuvarları

Genel Personel Durumu

- Daire Başkanlığı Personel Durumu:

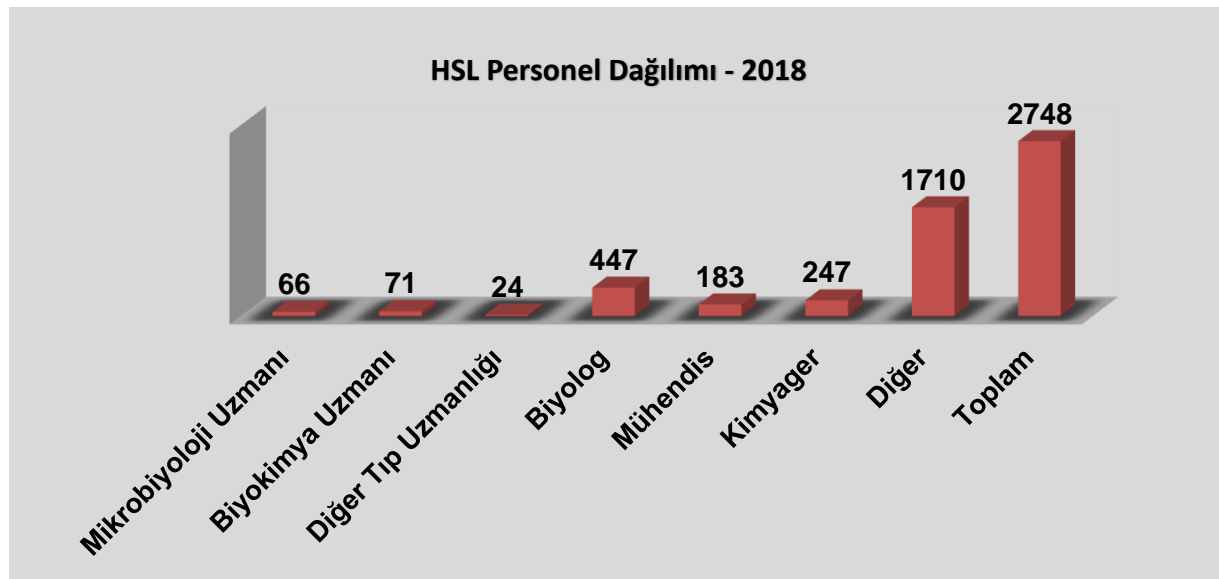
Daire Başkanlığımızın İdari Birimleri ile Halk Sağlığı Referans Laboratuvar Birimlerinde toplam 85 personel hizmet vermektedir.

Grafik 1: Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Referans Laboratuvarlarının Personel Dağılımı

- Halk Sağlığı Laboratuvarları Personel Durumu:

İllerin ihtiyacı olan 2018 yılı personel talepleri (uzman, kimyager, biyolog vb) iş yükü hesaplamalarına göre karşılanmakta, güncel personel takipleri yapılarak personel talepleri Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne iletilmektedir.

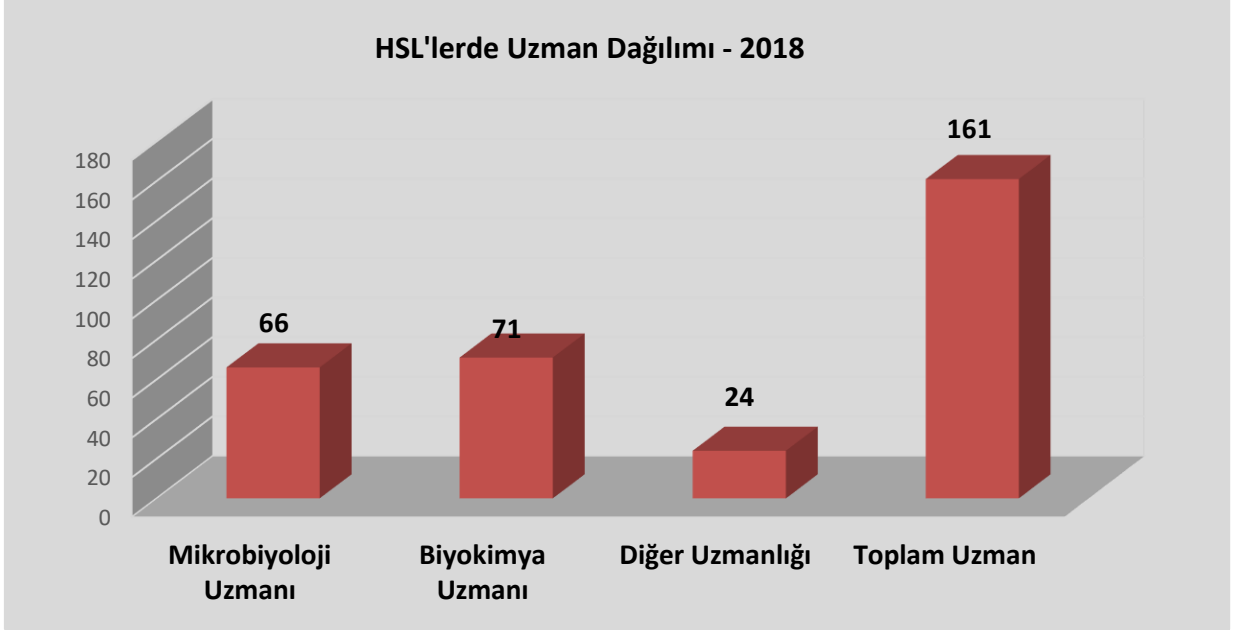
Grafik 2: Halk Sağlığı Laboratuvarlarının Personel Dağılımı

- Personel Talebi

Daire Başkanlığımızın personel talebi ile ilgili

- 14.02.2018 tarihli, E.418 sayılı ve 62730681 barkod numaralı yazısı
- 08.06.2018 tarihli, E.1448 sayılı ve 707765891 barkod numaralı yazısı
- 29.08.2018 tarihli, E.2099 sayılı ve 75594256 barkod numaralı yazısı

Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderildi. 2018 yılı içerisinde talep edilen personel ihtiyacı karşılanamamaktadır.

Grafik 3: Halk Sağlığı Laboratuvarlarında Çalışan Uzman Dağılımı

Laboratuvarların Denetim Durumu

- L1 ve L2 Halk Sağlığı Laboratuvarlarının hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik durum tespiti, değerlendirilmesi, koordinasyonu ve bu doğrultuda talep, beklenti ve önerilerin tespitine imkan verilmesi amacıyla yerinde gözlem ve değerlendirmede bulunmak üzere L1 Laboratuvarları kendi aralarında birbirlerini ve L1 Laboratuvarları L2 Halk Sağlığı Laboratuvarlarını plan dahilinde denetledi. (Daire Başkanlığımızın 24.04.2018 tarih ve E.1055 sayılı yazısı)

Denetim Planı

L 1 HSL'İN DENETLEYECEĞİ L2 ve L1 HSL PLANI (2018)	
Adana	Erzurum, Hatay,Kahramanmaraş, Kilis, Mersin, Osmaniye
Afyonkarahisar	Kayseri, Eskişehir, Kütahya
Ankara	Nevşehir, Karabül, Kastamonu, Kırıkkale
Antalya	İstanbul 2, Burdur, Isparta
Aydın	Gaziantep, Denizli, Muğla
Bursa	Samsun, Balıkesir, Bilecik, Çanakkale, Yalova
Diyarbakır	İzmir, Batman, Bingöl, Elazığ, Mardin, Siirt, Şırnak, Tunceli
Erzurum	Afyonkarahisar, Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Kars
Gaziantep	Bursa, Adıyaman, Şanlıurfa
İstanbul 1	Van, Düzce, Kocaeli, Sakarya
İstanbul 2	Adana, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ
İstanbul 3	Tük. Güv. Lab., Zonguldak
İzmir	İstanbul 3, Manisa, Uşak
Kayseri	İstanbul 1, Malatya, Sivas, Yozgat
Konya	Antalya, Aksaray, Karaman
Nevşehir	Aydın, Kırşehir, Niğde
Samsun	Diyarbakır, Trabzon, Amasya, Çorum, Giresun, Ordu, Rize, Sinop, Tokat
Van	Konya,Bitlis Hakkari, Muş, Siirt
Tük Güv. Lab.	Ankara, Bartın, Bolu Çankırı

Tablo 3 : Denetim Listesi (2018)

Denetimlerin 2019-2023 Stratejik Plandaki Yeri

Amaç	Sağlığa yönelik çevresel risklerden bireyleri korumak ve sağlıklı hayat tarzını teşvik ederek yaygınlaştırmak								
Hedef 1.6	Çevresel faktörlerin sağlık üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak								
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
Halk Sağlığı Laboratuvarlarında planlanan denetimlerin gerçekleşme oranı, %	15	98 ⁱ (2017)	98	100	100	100	100	1 Yıl	1 Yıl

Tablo 4: Denetimlerin 2019-2023 Stratejik Plandaki Gerçekleşme Yüzdesi

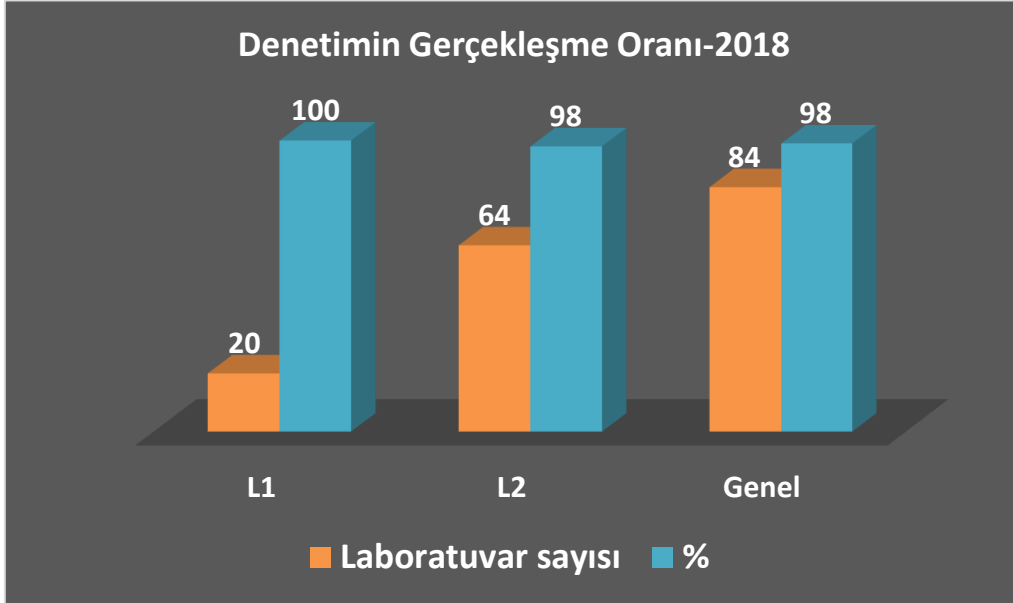
Denetimlerin 2018 Kalite Hedeflerindeki Yeri ve İzlenmesi

Halk Sağlığı Laboratuvarlarının Denetimi Daire Başkanlığımızın 2. Kalite Hedefi olarak izlenmektedir.

Hedef 2: Halk Sağlığı Laboratuvarlarında planlanan denetimlerin gerçekleşme oranının en az % 90 olmasının sağlanması.

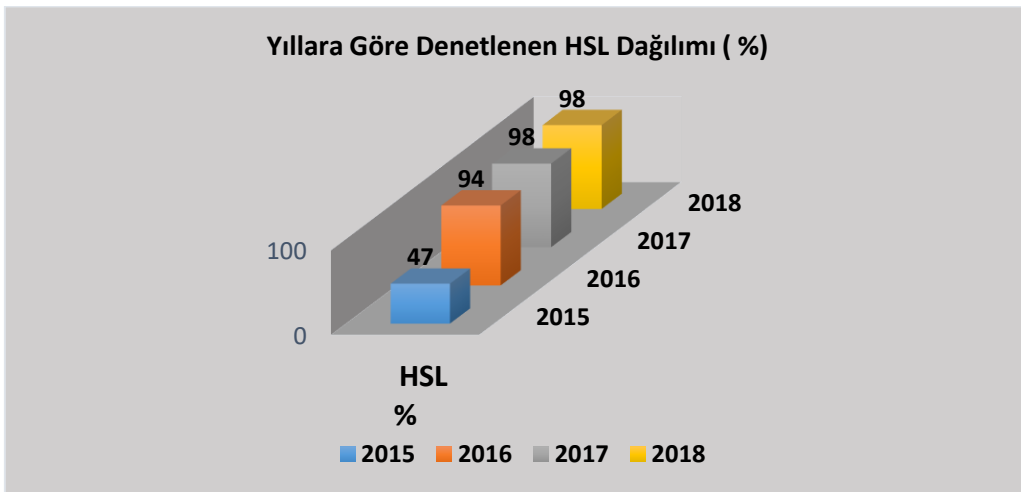
Denetimlerin gerçekleşme oranı 2018 yılında %99 dir. Kalite Hedefimiz %100 olarak gerçekleşti.

Hedef 2, Birimimiz tarafından Hedef Planı ve İzlemesi Formu (F15/HSGM/00) ile 2 Ocak- 31 Aralık 2018 tarihleri arasında izlendi.

Grafik 4: Denetlenen L1 ve L2 Halk Sağlığı Laboratuvarları Yüzde Dağılımı

- 20 L1 HSL (merkezde bulunan Halk Sağlığı Referans Laboratuvarı dahil) ve 64 L2 HSL olmak üzere toplamda 84 HSL' nin 2018 yılı denetimlerinin gerçekleşme oranı % 98 dur.

Grafik 5: Yıllara Göre Denetlenen Halk Sağlığı Laboratuvarları Yüzde Dağılımı

KLİNİK DIŞI LABORATUVAR HİZMETLERİ BİRİMİ

- Halk Sağlığı Laboratuvarlarında numunenin kabulü, raporlandırılması ve izlenebilirliğini sağlamaya yönelik Laboratuvar Bilgi Yönetim Sisteminin (LBYS) kullanımı ve sürdürülebilirliği sağlanmış, 2018 yılı sonunda sözleşme biteceğinden 2019 yılı için tekrar ihale süreci çalışmaları tamamlanmıştır.
- Havuz suyunda numune alma ve analiz yapma konusunda yetkilendirilmiş 38 özel laboratuvarın; yetkilendirme işlemleri, denetim raporlarının incelenmesi, belge yenileme müracaatları, vb. tüm iş ve işlemleri yürütülmüştür.
- Ülkemiz genelinde hizmet vermesi amacıyla; zehirlenme vakalarında su numunelerinde bazı gösterge parametreleri yanında seçilen toksikolojik parametrelerin analizlerinin, 9 Halk Sağlığı Laboratuvarlarında yapılması sağlanmıştır.
- Klinik materyalde ilaç düzeyi analizlerinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda gerekli olan cihaz ve malzemeler temin edilerek kanda 110 ilaç etken maddesinin LC-MS/MS cihazında kantitatif olarak analiz edilmesi sağlanmıştır.
- Klinik numunelerde inorganik toksik madde parametre sayısını arttırmaya yönelik çalışmalar yapılmıştır.
- Ulusal Halk Sağlığı Referans Laboratuvarının ihtiyaç duyduğu;
- Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarına 1 adet Gaz Kromatografi-Üçlü Kuadrupol Kütle-Kütle Spektrometresi cihazı (GC-MS/MS) satın alınmış olup 1 adet Orbitarp LC-MS/MS alımı için ihale süreci devam etmektedir.
- Su ve klinik numunelerde toksikolojik analizler için Toksikoloji Laboratuvarına 1 adet GC-MS alımı için ihale süreci devam etmektedir.
- 2019 yılında 81 ilimizde bulunan laboratuvarların uygulaması gereken numune analiz ücretleri için, fiyat tarifeleri ve analiz bilgileri rehberi çalışmaları tamamlanmıştır.
- Yürürlükte bulunan Halk Sağlığı Laboratuvarları ve Yetkilendirilmiş Laboratuvarların Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik revizyonu çalışması tamamlanarak Makama sunulmuştur.

KLİNİK LABORATUVAR HİZMETLERİ BİRİMİ

Talasemi Laboratuvarları

Mevcut durumda 53 İl (55 HSL) de Talasemi analizi yapılmakta olup biyokimya uzmanı bulunan diğer illerde analize başlanması hususunda 10.04.2018 tarih ve 32305452-502.03.99-E.937 sayılı yazı gönderildi.

- Talasemi Çalışan İller

- Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Amasya(04.10.2018), Ankara, Antalya, Aydın, Aksaray, Batman, Bayburt(Eylül 2018), Bilecik, Burdur, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İçel(Mersin), İstanbul 1,2,3, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Karabük, Kayseri, Kütahya, Kocaeli, Konya, Manisa, Mardin, Muğla, Niğde (07.12.2018), Osmaniye, Ordu Sakarya, Siirt, Samsun, Şırnak, Tekirdağ, Trabzon(13.08.2018), Şanlıurfa, Uşak, Yalova.

Harita 1: Talasemi Çalışan HSL'ler

-2018-2019 Stratejik plandaki yeri

- 2018-2019 yılı içerisinde gerçekleştirilecek Stratejik Plan “4.3.2.3 Talasemi taşıyıcılık taramaları gerekli laboratuvar altyapısı sağlanarak ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır” Hedefi ile ilgili alt faaliyet ve aksiyonları ile ilgili çalışma yapılarak Stratejik Hedef İzleme ve Değerlendirme ekibine bildirilmiştir.

Tüberküloz Tanı Laboratuvarları

- 11.08.2014 tarih ve 5710.3/117.99 sayılı Başkanlık oluru ile Tüberküloz Tanı laboratuvarları L1 HSL bünyesinde yüksek riskli Düzey-3, L2 HSL bünyesinde orta riskli Düzey-2 Tüberküloz Laboratuvarları olarak çalışmaktadır.
- Antalya Halk Sağlığı Tüberküloz Laboratuvarı 02.05.2018 tarihi itibariyle Düzey 3 olarak çalışmaya başladı.

DÜZEY- 3 TB LAB. ARB+KÜLTÜR İLAÇ DUYARLILIK VE TİPLENDİRME	Antalya, Erzurum, Bursa, Samsun ve İstanbul 3 HSL
DÜZEY- 2 TB LAB. ARB+KÜLTÜR	Ankara, Aydın, Denizli, Edirne, Eskişehir, İzmir, Karabük, Kocaeli, Muğla, Manisa, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Yozgat ve Van HSL

Tablo 5: Tüberküloz Çalışan İller

Tüberküloz Laboratuvarlarının Dağılımı

Harita 2 : Tüberküloz Laboratuvarlarının Dağılımı

- Düzey 3 Tüberküloz Laboratuvarı
- Düzey 2 Tüberküloz Laboratuvarı

Sıtma

2018 yılı itibariyle 77 HSL de sıtma analizi yapılmaktadır

Legionella

- Legionella Analizi ile ilgili gerçekleştirilen ara DKD sonuçlarına göre Gaziantep ve Trabzon Halk Sağlığı Laboratuvarlarına yetki verildi (32305452-502.03.99-E.109 sayılı ve 18.01.2018 tarihli yazı).

Harita 3: Legionella Analizi Yapan İller

Legionella Analizi Yapma Yetkisi Verilen HSL'ler

Sürveyans Ağları

UEPLA	TULSA	İNFLUENZA	POLİO	KIZAMIK	KKKA	ULLA	ILI	SARI
Adana	Ankara	Adana	İzmir	Adana	Erzurum	Adana	Adana	Adana
Antalya	Antalya	Erzurum		Antalya	Samsun	Ankara	Erzurum	Erzurum
D.Bakır	Aydın	İstanbul-1		D.Bakır		Bursa	İstanbul 1	İstanbul 1
Erzurum	Bursa	İzmir		Erzurum		İzmir	İzmir	Samsun
İstanbul-1	Denizli	Samsun		İstanbul-1		Samsun	Samsun	İzmir
İzmir	Edirne			İzmir		Antalya		
Samsun	Erzurum			Samsun		Muğla		
	Eskişehir					İstanbul 1		
	İstanbul 3					İstanbul 2		
	İzmir					İstanbul 3		
	Karabük					Afyon		
	Kocaeli					Diyarbakır		
	Muğla					Erzurum		
	Manisa					Kayseri		
	Ordu					Konya		
	Tekirdağ					Van		
	Trabzon					Denizli		
	Samsun					Gaziantep		
	Yozgat					Trabzon		
	Van							

Tablo 6: Sürveyans Ağları ve Katılan İller

UEPLA : Ulusal Enterik Patojenler Laboratuvar Sürveyans Ağı

TULSA : Tüberküloz Ulusal Laboratuvar Sürveyans Ağı

KKKA : Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Sürveyans Ağı

ULLA :Lejyoner Hastalığı Kontrol Programı Kapsamında Ulusal Lejyoner Hastalığı Laboratuvar Ağı

ILI : Sentinel Grip Benzeri Hastalık

SARI :Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonu

KALİTE BİRİMİ

- ISO 9001-2008 Kalite sistemi gereği tüm kalite dokümanları (kalite hedefleri, süreç kartları, birimize ait plan ve izlemeleri, performans raporları...vb) güncellendi.
- Kurum Kalite birimi tarafından gerçekleştirilen ISO 9001-2008 iç tetkik 02/05/2018 tarihinde gerçekleştirildi. Daire Başkanlığımızın uygunsuzluğu bulunmamaktadır.
- Yönetimi gözden geçirme (YGG) toplantısına katılım sağlandı (29/05/2018).
- Kurum olarak TSE tarafından belge yenileme tetkiki gerçekleştirildi (04-07/06/2018) ve kurumun ISO 9001-2008 belgesi yenilendi.

2018 Yılı Hedefleri

1. Daire Başkanlığımız TS EN ISO 9001 kapsamındaki birim personelinin, mesleki ve teknik konularda 10 saat/kişi hizmet içi eğitim almasını sağlamak.
2. Halk Sağlığı Laboratuvarlarında planlanan denetimlerin gerçekleştirme oranının en az % 90 olmasının sağlanması,
3. Akredite Halk Sağlığı Laboratuvar sayısını 17'ye çıkarmak
2018 yılına ait üç hedef %100 gerçekleşti.

Akreditasyon Durumu 2018

HSL	Akredite Parametre Sayısı	Akreditasyon Tarihi	Akreditasyon No	Geçerlilik Süresi
ADANA	185	02.01.2014	AB-0653-T	01.05.2018
AFYON	42	18.01.2018	AB-01276-T	01.05.2022
ANKARA	48	30.01.2017	AB-1075-T	29.01.2021
ANTALYA	53	14.11.2014	AB-0791-T	13.11.2018
AYDIN	41	02.10.2017	AB-1225-T	01.10.2021
BURSA	110	22.04.2011	AB-0445-T	06.08.2019
ERZURUM	111	05.03.2008	AB-0205-T	29.09.2020
İSTANBUL 1 NOLU	96	10.02.2015	AB-0828-T	09.02.2019
İSTANBUL 2 NOLU	76	21.03.2017	AB-1167-T	20.03.2021
İSTANBUL 3 NOLU	89	26.04.2016	AB-1005-T	25.04.2020
İZMİR	230	12.09.2008	AB-0264-T	15.02.2022
KAYSERİ	41	18.11.2016	AB-1073-T	17.11.2020
KONYA	38	04.08.2015	AB-0860-T	03.08.2019
SAMSUN	30	11.05.2015	AB-0834-T	10.05.2019
TOKAT	2	27.02.2009	AB-0232-T	04.09.2021
VAN	31	27.03.2018	AB-01244-T	26.03.2022
ULUSAL HALK SAĞLIĞI REFERANS LAB.	53	30.12.2015	AB-0949-T	29.12.2019

Tablo 7: Akredite olan HSL'lerin Akreditasyon Bilgileri

- Afyon ve Van HSL'ler 2018 yılında TÜRKAK tarafından TS EN ISO/IEC 17025 standardı kapsamında Akredite oldu.

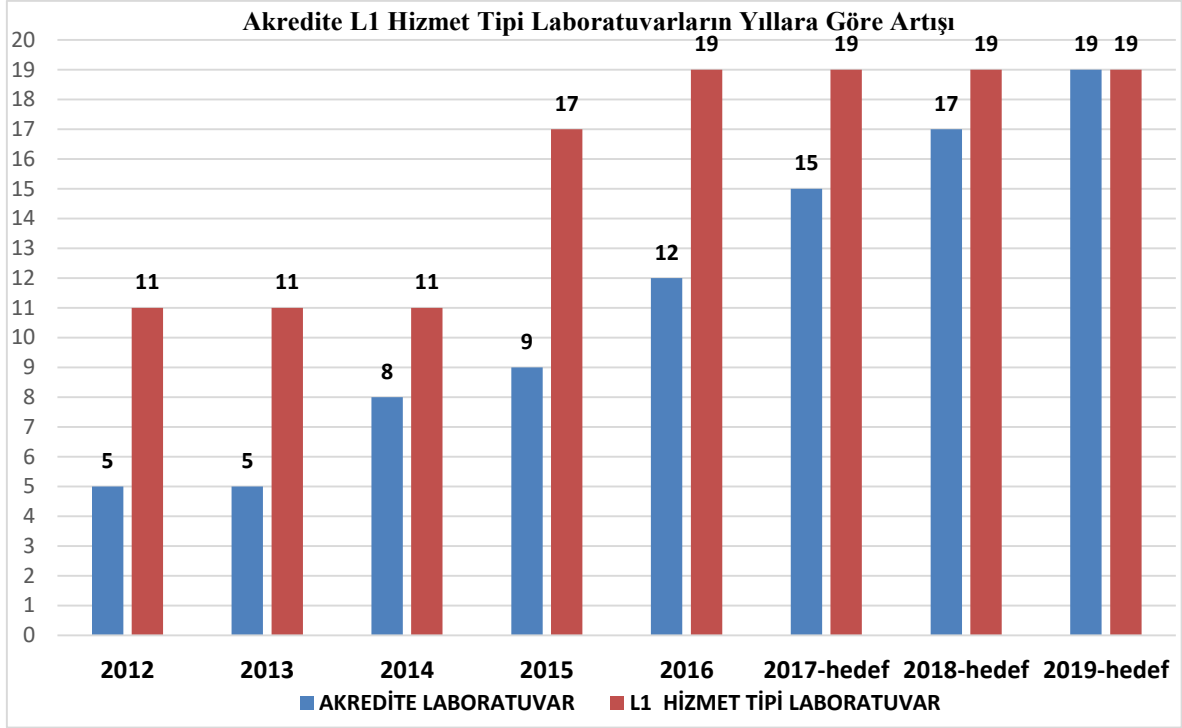
Harita 4:Akredite olan HSL'ler

Akreditasyon aşamasında olan HSL'ler

- Diyarbakır HSL' de akreditasyon için TÜRKAK denetimi gerçekleştirilmiş ve uygunsuzluklar giderildikten sonra sertifikasyon tamamlanacaktır.
- TS EN ISO/IEC 17025 standart Akreditasyonuna başvurması planlanan Nevşehir HSL' ye gidilerek yerinde denetim ve teknik destek gerçekleştirildi.

TS EN ISO/IEC 15189 standardı kapsamında akreditasyon çalışmaları

- Klinik analizlerde "TS EN ISO/IEC 15189 Tıbbi laboratuvarların kalite ve yeterlilik için özel şartlar" standardı kapsamında akreditasyon çalışmaları sürdürülmektedir.
- Bu kapsamda Adana HSL 12/10/2017 tarihinde Akredite olup devam etmektedir.

Grafik 6: L1 HSL'lerde 2012-2019 da belirlenen hedefler doğrultusunda TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre akreditasyon durumu

Dış Kalite Değerlendirme-Yeterlilik Testi (DKD – YT) Çalışmaları

- Su Kimya DKD-YT Proje Çalışması

Halk Sağlığı Laboratuvarlarında sularda kimya analizlerine yönelik DKD-YT çevrimlerinin kurum bazında yapılabilmesi için hazırlanan Proje ile İstanbul-1'nolu Halk Sağlığı Laboratuvarında Dış Kalite Değerlendirme Laboratuvarı 2017 yılında kurulmuştur.

Proje kapsamında 2 çevrim 2017 yılında başarı ile gerçekleştirilmiş olup çevrimler sonrası raporlar illere gönderilmiştir.

Proje çalışması, 2018 yılında kalite dokümantasyon aşamasında olup TÜRKAK 'a başvuru yapıldıktan sonra sertifikasyon tamamlanacaktır. Böylece Su Kimya Dış Kalite Değerlendirme Laboratuvarı 81 ilimize hizmet verebilecektir.

- Su Mikrobiyoloji DKD-YT Çalışması

Su Mikrobiyoloji alanında düzenlenen DKD-YT çevrimi Türkiye çapında Halk Sağlığı Laboratuvarları ve Yüzme suyu analizi konusunda Yetkilendirilmiş Özel Laboratuvarlar olmak üzere toplam 121 laboratuvarı kapsayacak şekilde gerçekleştirilmiştir. 24/05/2018 tarihinde laboratuvarlara kargolanan DKD-YT numunesi eş zamanlı olarak çalışılmış ve 06/06/2018

tarihinde sonuçlar kurumumuza bildirilmiştir. Sonuçlar Daire Başkanlığınca değerlendirilerek oluşturulan rapor katılımcı laboratuvarlar ile paylaşılmıştır.

Bu programın devamında tamamlayıcı olarak belirli laboratuvarlara bir Dış Kalite Değerlendirme Yeterlilik Test Çevrimi daha düzenlenmiştir. Uygulamaya toplam 35 laboratuvar katılım sağlamış olup, test numunesi 19.10.2018 tarihinde katılımcı laboratuvarlara gönderilmiş eş zamanlı olarak çalışılmış ve elde edilen analiz sonuçları Laboratuvarlar tarafından 30.10.2018 tarihine kadar kuruma bildirilmiştir. Oluşturulan Rapor, Daire Başkanlığınca katılımcı laboratuvarlar ile paylaşılmıştır.

TS EN ISO/IEC 17025 “Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar” Standardı Kurumsal Çalışmalar

- 13-16.10.2018 tarihleri arasında Ulusal Halk Sağlığı Referans Laboratuvarı tarafından Daire Başkanlığımızın tüm birimleri ve L1 Halk Sağlığı Laboratuvarları Kalite birimi çalışanlarına TS EN ISO/IEC 17025:2017 versiyonu ve TS EN ISO 19011:2012 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu eğitimleri verildi.
- 17-21.12.2018 tarihleri arasında Standart kapsamında gerçekleştirilen İç tetkik çalışmalarına katılım sağlandı. Değerlendirmeler Ulusal Halk Sağlığı Referans Laboratuvarı Kalite Birimine iletildi.

15189 Tıbbi Laboratuvarların Akreditasyonu ve Yeterliliği İçin Genel Şartlar Eğitimi

Daire Başkanlığımızca gerçekleştirilen TS EN ISO 15189 Standardı Tıbbi Laboratuvarlar ve İç Tetkik Eğitici Eğitimleri ilgili illerde program dahilinde gerçekleştirildi.

EĞİTİM VE ORGANİZASYON BİRİMİ

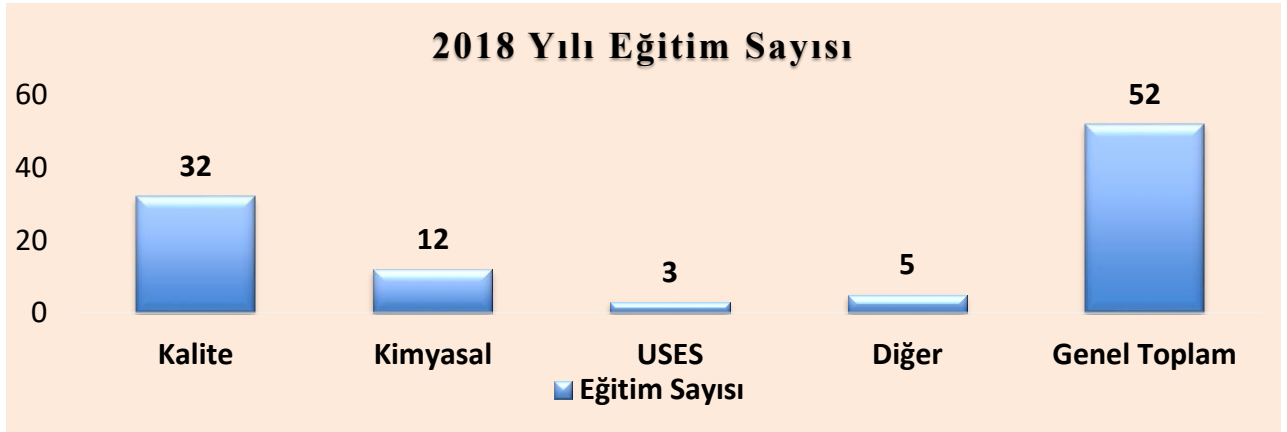
Faaliyet İlerleme Raporu

Başkanlığımız tarafından düzenlenen eğitimlerin olurları, görevlendirme yazıları, eğitim dokümanlarının basımının sağlanması, belgelerin dağıtımı ve eğitim raporunun hazırlanması birimimiz tarafından yapılmaktadır.

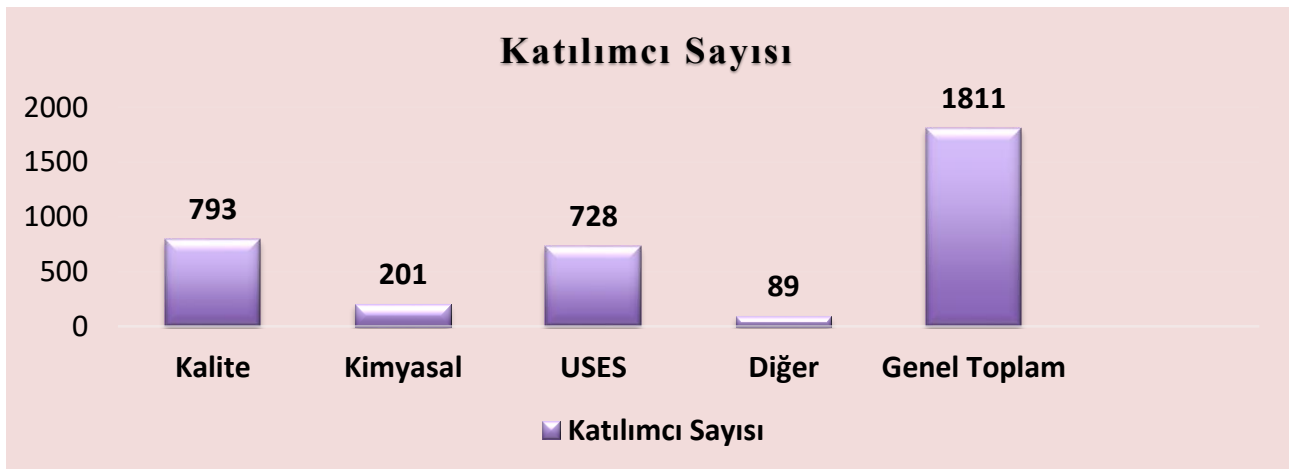
Bazı eğitimlerimizin ihale yoluyla gerçekleşmesine ihtiyaç duyulmaktadır. İhale yoluyla gerçekleştirilecek eğitimler için İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'na gönderilmesi gereken yazılar (hizmet alımı, şartname, komisyon oluşturulması) birimimiz tarafından hazırlanmaktadır.

Eğitimlerimizin bazılarında kendi daire başkanlığımız personeli dışında diğer daire başkanlıklarında görevli personelden de eğitimci olarak destek alınmaktadır. Bu eğitimcilerimizin de görevlendirilmesi, il dışına gidilecekse harcama talimatı, konaklama gibi işlemleri tarafımızdan yapılmaktadır.

01.01.2018-31.12.2018 tarihleri arasında gerçekleşen eğitimler:

Grafik 7:2018 eğitimlerinin konularına göre dağılımı

Grafik 8:2018 eğitimlerinin katılımcı sayısına göre dağılımı

Eğitimlerin İçeriği				
	Eğitimin Adı	Yapıldığı Tarih	Yapıldığı Yer	Katılımcı Sayısı
1	Otoklav Kullanımı Eğitimi	08 Ocak 2018	Ankara	8
2	Kalibrasyon Sertifikalarının Okunması, Değerlendirilmesi ve	11 Ocak 2018	Ankara	19
3	İletişim Becerileri Eğitimi	12 Ocak 2018 15 Ocak 2018	Ankara Ankara	22 21
4	Laboratuvar Güvenliği Eğitimi	22- 23 Ocak 2018 15 Şubat 2018 23 Mart 2018 03 Temmuz 2018 19 Eylül 2018 19 Kasım 2018	Ankara Ankara Ankara Ankara Ankara Ankara	10 18 1 8 11 1
5	TS EN ISO 15189 Standardı Temel ve Dokümantasyon Eğitimi	19- 21 Şubat 2018 12- 14 Mart 2018 26- 28 Şubat 2018 05- 07 Mart 2018 12- 14 Mart 2018 19- 21 Mart 2018 26- 28 Mart 2018 26- 28 Mart 2018 02- 04 Nisan 2018 09- 11 Nisan 2018 16- 18 Nisan 2018 24- 25 Nisan 2018	Aydın Kayseri Aydın Aydın Ankara Ankara Ankara Ankara Kayseri Bursa Bursa Bursa Ankara	23 21 23 20 16 19 17 21 23 22 19 17
6	TS EN ISO 15189 Standardı İç Tetkikçi Eğitimi	22-23 Şubat 2018 15- 16 Mart 2018 01-02 Mart 2018 08- 09 Mart 2018 15- 16 Mart 2018 22- 23 Mart 2018 29- 30 Mart 2018 29- 30 Mart 2018 05- 06 Nisan 2018 12- 13 Nisan 2018 19- 20 Nisan 2018 26- 27 Nisan 2018	Aydın Kayseri Aydın Aydın Ankara Ankara Ankara Kayseri Bursa Bursa Bursa Ankara	23 21 23 20 16 19 17 21 23 22 19 17
7	Laboratuvarda Atık Yönetimi Eğitimi	12- 13 Mart 2018	İzmir	28
8	Kimyasal Analizlere Yönelik Metot Validasyonu ve Ölçüm Belirsizliği Eğitimi	27- 28 Mart 2018	USES	49

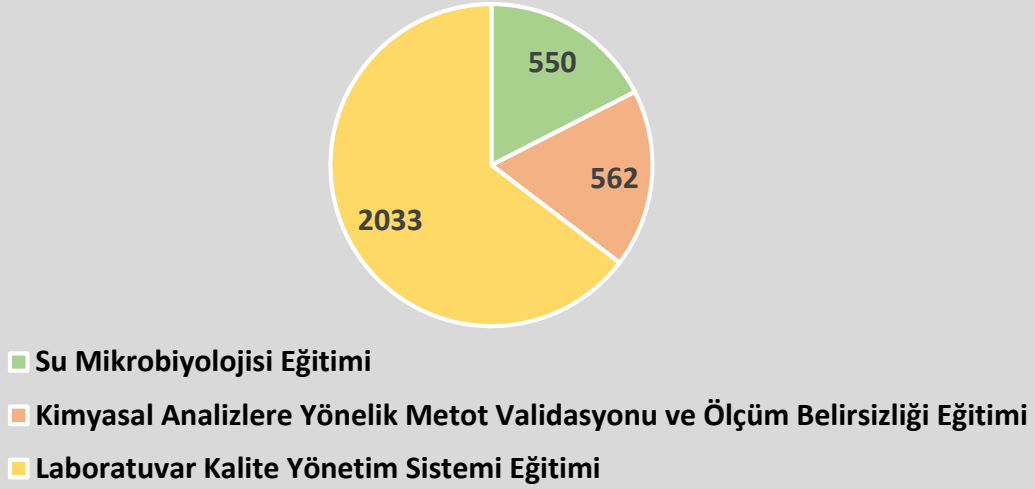
9	Su Mikrobiyolojisi Eğitimi	29- 30 Mart 2018	USES	27
10	Kök Sebep Analizi Eğitimi	25 Nisan 2018	Ankara	32
11	İlk Yardım Eğitimi	09- 11 Mayıs 2018 14- 16 Mayıs 2018	Ankara Ankara	19 19
12	Genel Metroloji,Kalibrasyon ve Kalibrasyon Sertifikalarının Değerlendirilmesi Eğitimi	02-03 Mayıs 2018 03-04 Mayıs 2018 09-10 Mayıs 2018	İzmir İzmir Samsun	27 41 33
13	Pistonlu Pipetlerde Ara Kontrol Eğitimi	25 Mayıs 2018	Ankara	4
14	Laboratuvar Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi	11- 12 Temmuz 2018	USES	652
15	TS ISO 31000 Risk Yönetimi Kurallar ve TS EN 31010 Risk Yönetimi- Risk Değerlendirme Teknikleri Eğitimi	16- 18 Ekim 2018	Ankara	47
16	TS EN ISO/ IEC 17025: 2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği İçin Genel Gereklilikler Standardı Eğitimi	13- 15 Kasım 2018 11- 12 Aralık 2018	Ankara Ankara	62 23
17	TS EN ISO 19011:2012 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu Eğitimi	16 Kasım 2018 13 Aralık 2018	Ankara Ankara	64 25
18	Kaliteye Yönelik Problem Çözme Teknikleri Eğitimi	27- 29 Kasım 2018 04- 06 Aralık 2018	Ankara Ankara	29 29
Genel Toplam				1811

Tablo 8: Eğitimlerin Konularına Göre Dağılımı -2018

USES Eğitimleri

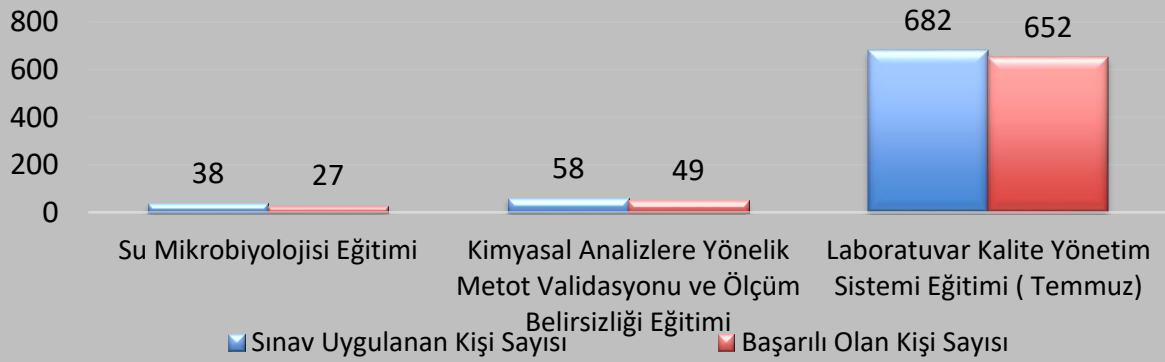
- Daire Başkanlığımızca laboratuvarlarımızda iş gücü kaybının yaşanmaması, zaman tasarrufu sağlanması ve çalışan personellerin videoları kaynak olarak kullanabilmesi amacıyla Su Mikrobiyolojisi Eğitimi, Kimyasal Analizlere Yönelik Metot Validasyonu ve Ölçüm Belirsizliği Eğitimi ve Laboratuvarda Kalite Yönetim Sistemleri Eğitimi Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün sunmuş olduğu Uzaktan Sağlık Eğitim Sistemi (USES) aracılığıyla verilmektedir.
- Halk Sağlığı Laboratuvarlarımızda çalışan tüm personele meslek grubu ile ilgili eğitimler tanımlanarak eğitim videolarını kaynak olarak kullanabilmesi sağlanmaktadır.
- Katılım Belgesi olmayan personele de e- sınav uygulaması yapılarak belge alması sağlanmaktadır.

Eğitim Tanımlanan Kişi Sayısı

Grafik 9:Eğitim Tanımlanan Kişi Sayısı ve Konularına Göre Dağılımı

2018 Yılı USES Aracılığıyla Verilen Eğitim Verileri

Grafik 10:Eğitiminin Konularına Göre Dağılımı

- Mikrobiyolojik Analizlere Yönelik Metot Validasyonu ve Ölçüm Belirsizliği Eğitimi, Su Kimyası Eğitimi ve TS EN ISO 17025 Standardı Eğitimleri USES aracılığıyla verilmesi planlanmaktadır.

Eğitim Adı	Eğitim Tarihi	Eğitim Yeri	Katılımcı Sayısı
Tüberküloz Eğitimi (Teknik Personel)	04- 07 Eylül 2018	Ankara	4
Bildirimi Zorunlu Paraziter Hastalıklar Uygulamalı Laboratuvar Eğitimi	10- 13 Eylül 2018	Ankara	9
Sıtma ve Leishmania Uygulamalı Laboratuvar Eğitimi	24- 25 Eylül 2018	Ankara	15
Tüberküloz Eğitimi (Mikrobiyoloji Uzm.)	02- 05 Ekim 2018	Ankara	8

Tablo 9: Diğer Daire Başkanlıklarının/ Müdürlüklerin Düzenlediği Eğitimlerin Katılımcı Sayısı

ULUSAL HALK SAĞLIĞI REFERANS LABORATUVARI KİMYASAL ANALİZ LABORATUVARLARI

Su Kimyası Laboratuvarı

2018 yılında Su Kimyası Laboratuvarına 5010 numune gelmiş ve raporlandırılmıştır.

Gelen numunelerin numune cinsine göre dağılımı;

%86,71 (4344 adet) içme kullanma suyu,

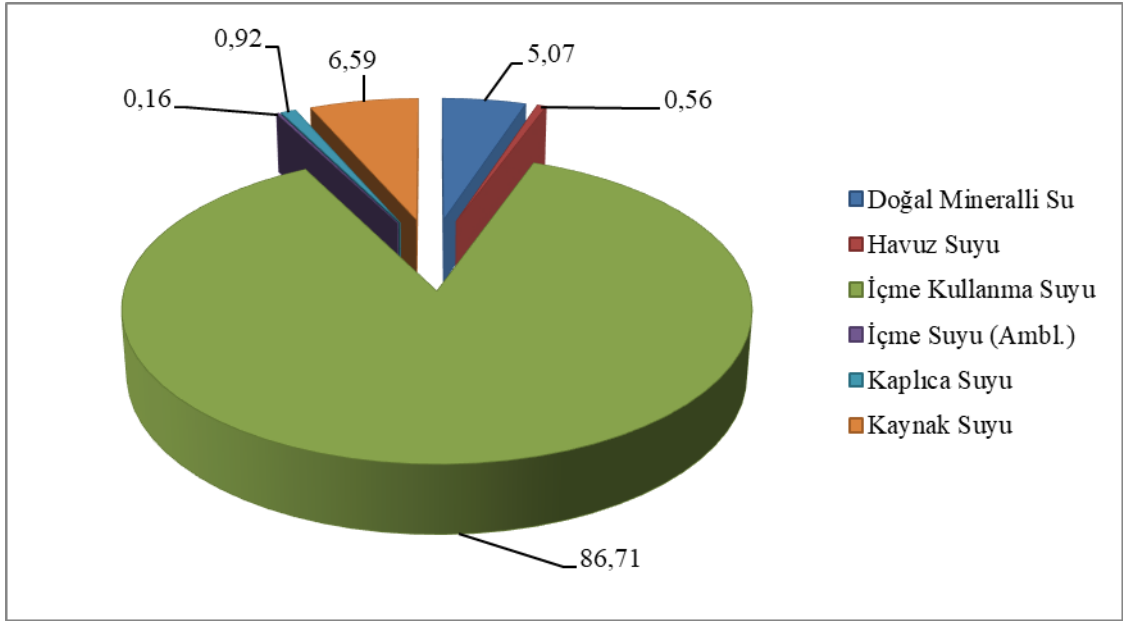
%6,59 (330 adet) kaynak suyu,

%5,07 (254 adet) doğal mineralli su,

%0,92 (46 adet) kaplıca suyu,

%0,56 (28 adet) havuz suyu ve

% 0,16 (8 adet) içme suyu (ambalajlı) şeklindedir (Grafik 11).

Grafik 11: 2018 yılı Numune Cinsine Göre Dağılım

2018 yılının ilk 6 ayı içerisinde Su Kimyası Laboratuvarına gelen ve raporlandırılan numunelerin geliş amacına göre dağılımı;

%50,42 (2526 adet) denetim izlemesi,

%18,32 (918 adet) kontrol izlemesi,

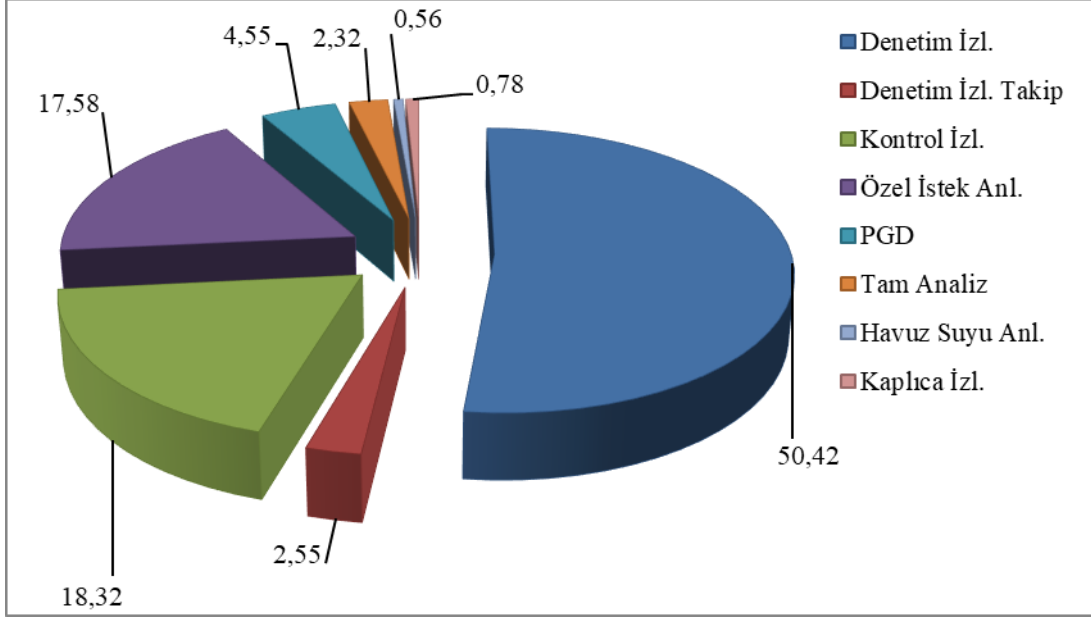
%17,58 (881 adet) özel istek analizleri,

%6,59 (330 adet) şahit numune analizleri,

%4,55 (228 adet) piyasa gözetim ve denetimi (PGD),

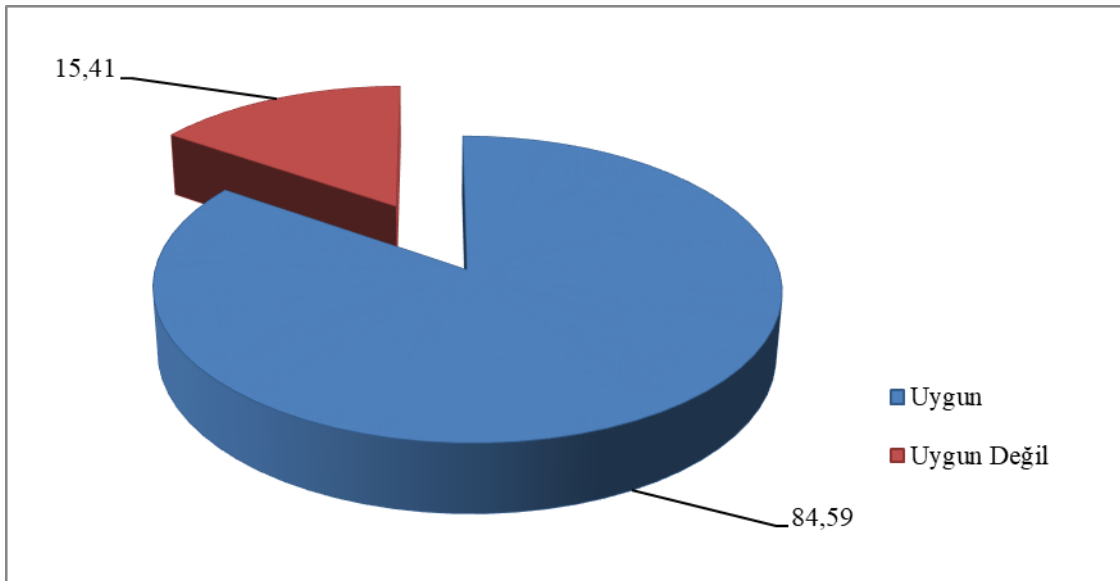
%2,55 (128 adet) denetim izlemesi takip,

%2,32 (116 adet) tam analiz,
%0,78 (39 adet) kaplıca izlemesi ve
%0,56 (28 adet) havuz suyu analizi şeklindedir (Grafik 2).

Grafik 12: 2018 yılı Numune Geliş Amacına Göre Dağılım

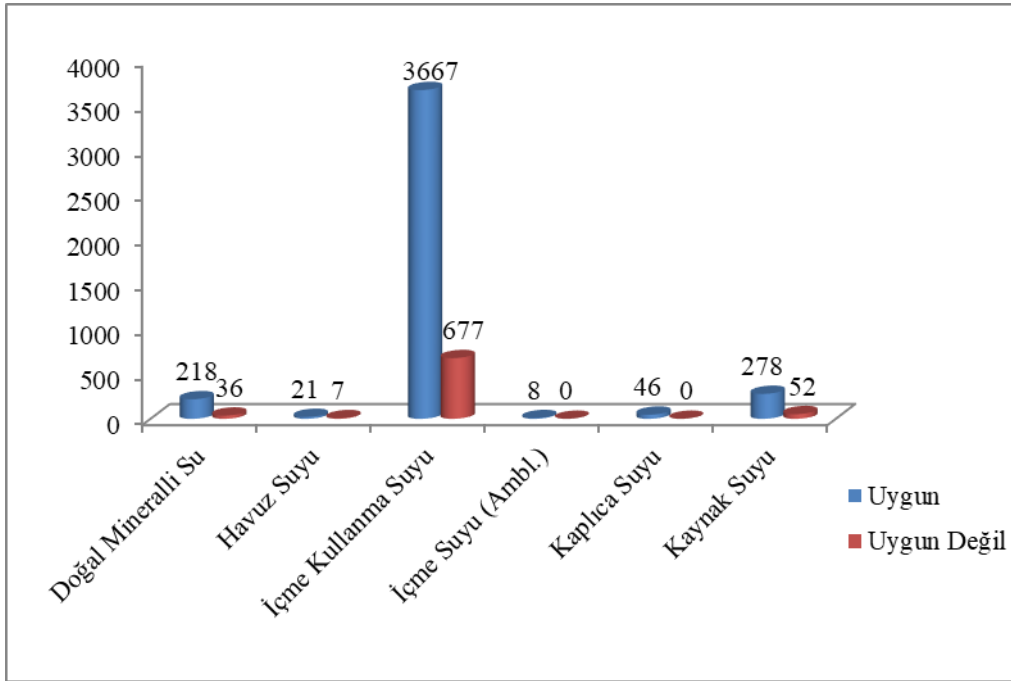
Çalışılan numunelerin %84,59'u (4238 adet) bağlı olduğu yönetmeliğe göre uygun çıkarken, %15,41'i (772 adet) uygun çıkmamıştır (Grafik 13).

Grafik 13: 2018 yılı Analiz Sonuçlarının İlgili Yönetmeliğe Göre Değerlendirmesi

Ayrıca su numunelerinin bağlı olduğu yönetmeliğe göre uygunluk değerlendirmesi numune cinsine göre Grafik-4'te verilmiştir. Buna göre;

4344 adet içme kullanma suyunun 3667 tanesi uygun 677 tanesi uygun değildir,
330 adet kaynak suyunun 278 tanesi uygun 52 tanesi uygun değildir,
254 adet doğal mineralli suyun 218 tanesi uygun 36 tanesi uygun değildir,
46 adet kaplıca suyunun 46 tanesi de uygundur,
28 adet havuz suyunun 21 tanesi uygun 7 tanesi uygun değildir,
8 adet içme suyunun tamamı uygundur.

Grafik 14: 2018 yılı Numune Cinsine Göre İlgili Yönetmeliğe Uygunluk Değerlendirmesi

Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarı:

2018 yılında Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarına 27 numune gelmiş ve analizleri tamamlanarak raporlandırılmıştır.

Dış Tetkikler

27/02/2018 tarihinde laboratuvarımız TÜRKAK tarafından denetlenmiş ve yapılan dış tetkik sonucunda belirlenen 3 adet uygunsuzluğa ait düzeltici faaliyetler planlanarak uygunsuzlukların tamamı kapatılmıştır. Dış tetkik sonrası Kimyasal Analiz Laboratuvarlarının akredite parametre sayısı 50 olmuştur.

Eğitim Faaliyetleri

Mart ve Nisan ayı içerisinde toplam 14 personel 15189 Standardı ve İ Tetkikçi eğitimine katılım sağlamıştır. 9-27 Nisan 2018 tarihleri arasında 2 personel Helsinki-Finlandiya VERIFIN laboratuvarlarında dzenlenen kimyasal silah analizlerine ynelik eğitime katılım sağlamıştır. 22-26 Ekim 2018 tarihleri arasında TÜRKAK tarafından dzenlenen TS EN ISO 17025 (2017) standardı ve İ Tetkikçi eğitimine 1 kişi katılmıştır. Daire Başkanlığı bnyesinde dzenlenen TS EN ISO 17025 (2017) standardı ve İ Tetkikçi eğitimine 12 personel katılım sağlamıştır. Kasım ve Aralık aylarında dzenlenen ‘‘Kaliteye Ynelik Problem özme Teknikleri’’ eğitimine 8 personel katılım sağlamıştır. Toplam 7 personelin yeni cihaz ve yöntemlerde yetki eğitimleri alması sağlanmış ve yetki süreçleri tamamlanmıştır.

Dış Kalite Kontrol Testleri

2018 yılının ilk 6 ayı içerisinde Su Kimyası Laboratuvarında 12 parametreden dış kalite kontrol testine katılım sağlanmış ve tamamından başarılı sonuç alınmıştır ($z \leq 2$). Ayrıca Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarı Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü tarafından dzenlenen 2 yeterlilik testine katılım sağlanmış ve bu testlerden birinde 6 adet kimyasaldan 5’ini tespit ederek, ikincisinde ise 8 adet kimyasalın 8’ini de tespit ederek raporlandıran laboratuvarımız testten başarılı sonuç almıştır.

Diğer Faaliyetler

- Daire Başkanlığımız Laboratuvarlarında yer alan tüm enstrümental cihazların bakımları ve performans testleri yıllık bakım planı doğrultusunda yaptırılmış ve zamanında tamamlanmıştır.
- Daire Başkanlığı Laboratuvarlarının 2018 yılına ynelik ihtiyaçları belirlenmiş ve yapılan ihale sonucunda alımlar tamamlanmıştır.
- Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarlarında kullanılmak üzere alınan GC-MSMS cihazının kurulumu yapılmış, muayenesi tamamlanmış ve eğitimi alınmıştır. Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarı’nın akreditasyonuna ynelik çalışmalar başlatılmış olup, validasyon çalışmaları planlanmış ve 2019 yılı içerisinde yapılması planlanan esnek kapsam akreditasyon başvurusu yönünde çalışmalar devam etmektedir.
- 2019 yılı içerisinde katılım sağlanması planlanan dış kalite kontrol testleri belirlenmiş ve İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı’na talebi yapılmıştır.

- Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarında kullanılmak üzere alınması planlanan LC-HRMS cihazı için teknik şartname oluşturulmuş, talep İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'na gönderilmiştir. Yaklaşık maliyet çalışmaları tamamlanmış olup, satın alma süreci devam etmektedir.
- 2018 yılı Kimyasal Analiz Laboratuvarları kalite hedeflerinden toplam 9 parametre için validasyon çalışmaları tamamlanmış ve kapsam genişletme başvurusuna hazır hale gelinmiştir.

MİKROBİYOLOJİK ANALİZ LABORATUVARLARI

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Faaliyet Bilgileri

2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında toplam 3808 adet su, gıda, peloid ve Legionella analizi amacıyla alınan su ve eküvyon numunesinin mikrobiyolojik analizleri yapılmıştır. Bu numunelerden 2966 tanesi su, 728 tanesi Legionella analizi amacıyla alınan su ve eküvyon, 109 tanesi gıda ve 5 tanesi peloid numunesidir.

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine göre;

%61 (2334 numune) içme-kullanma suyu,

%19 (728 numune) Legionella numuneleri,

%7 (269 numune) doğal mineralli su,

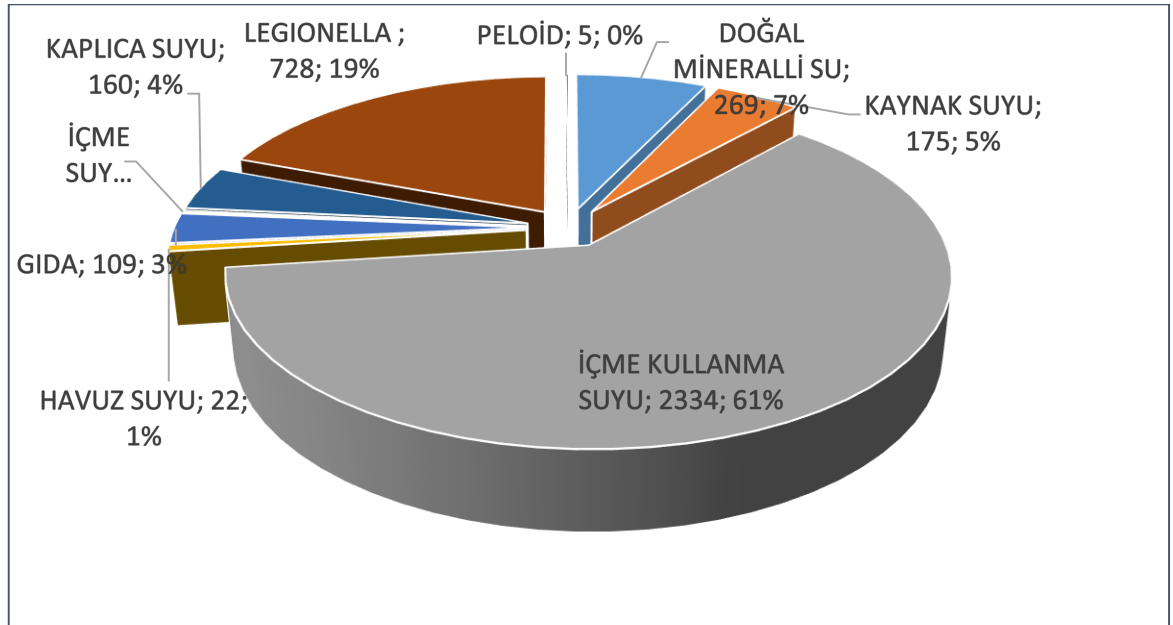
%5 (175 numune) kaynak suyu,

%4 (160 numune) kaplıca suyu,

%3 (109 numune) gıda,

%1 (22 numune) havuz suyu

%1' den daha az içme suyu (6 numune) ve peloid (5 numune)'dir (**Grafik 15**)

Grafik 15: 2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine göre dağılımı

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarına gönderilen numunelerin istenilen deney/analiz türüne göre;

%37 (1414 numune) özel istek analizleri,

%23 (870 numune) kontrol izlemesi,

%17 (645 numune) Legionella analizi,

%6 (215 numune) piyasa gözetim ve denetimi,

%4 (142 numune) kaplıca suyu-izleme,

%3 (117 numune) denetim izlemesi,

%3 (109 numune) mikrobiyolojik analiz,

%2 (84 numune) içme kullanma suyu-tam analiz

%2 (83 numune) Legionella analizi-takip

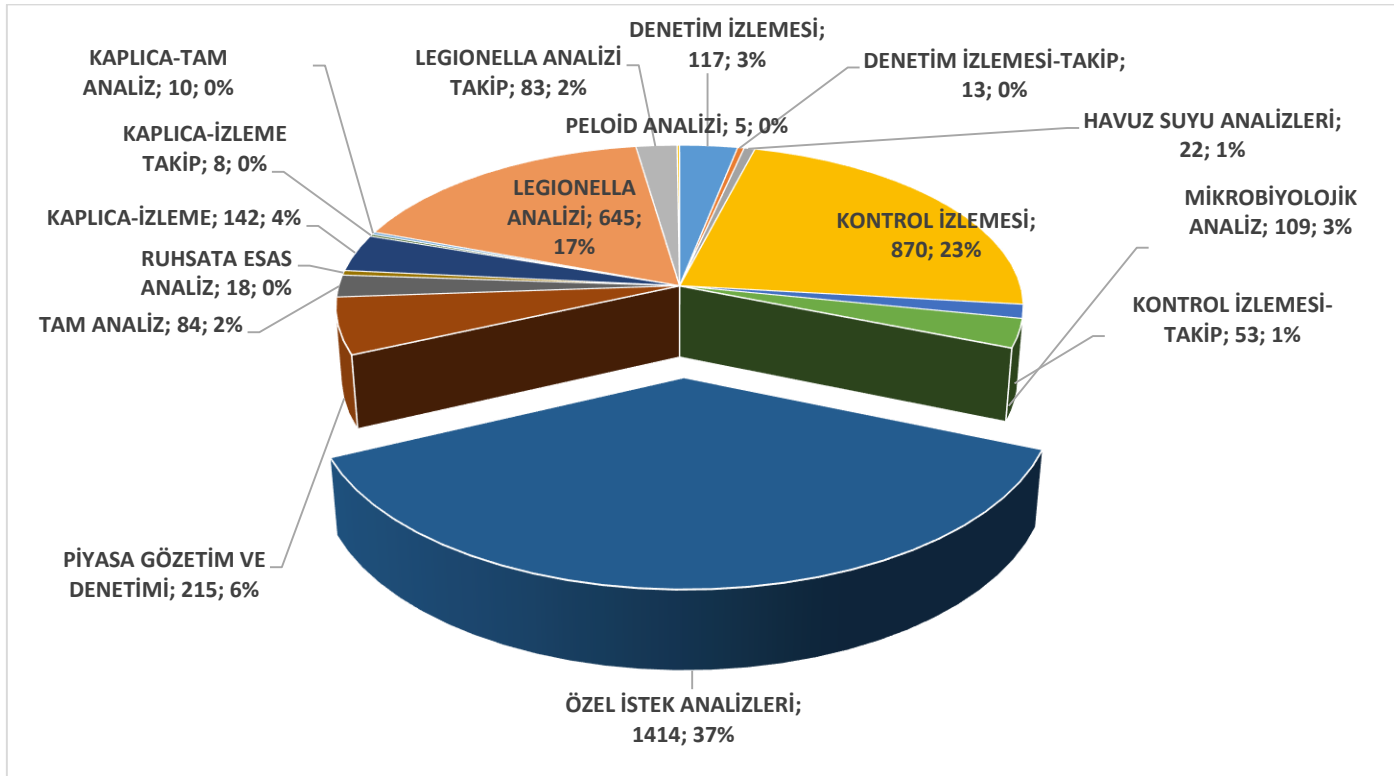
%1 (53 numune) kontrol izlemesi takip,

%1 (22 numune) havuz suyu analizleri,

%1'den daha az ruhsata esas analiz(18 numune), denetim izlemesi takip (13 numune),

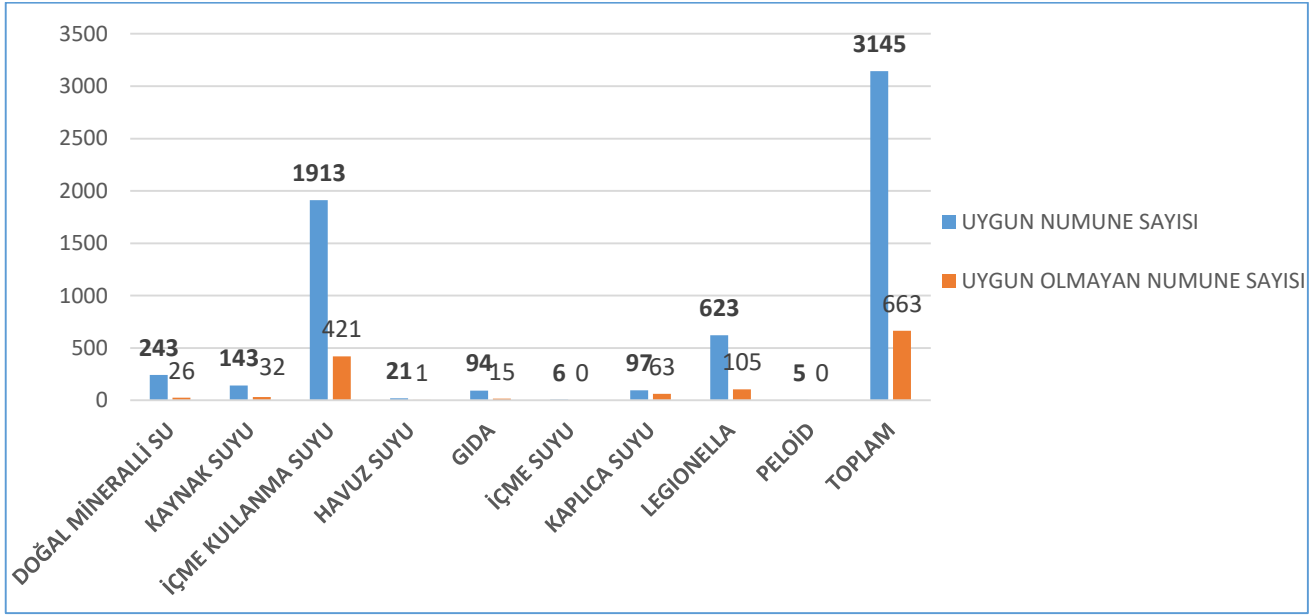
kaplıca suyu-tam analiz (10 numune), kaplıca suyu-izleme takip (8 numune), peloid (5

numune) olarak çalışılmıştır (**Grafik 16**).

Grafik 16: 2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin deney/analiz türlerine göre dağılımı

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında deney/analize alınan numunelerin cinsleri ve uygunluk durumları incelendiğinde; 2334 içme kullanma suyu, 728 Legionella analizi, 269 doğal mineralli su, 175 kaynak suyu, 160 kaplıca suyu, 109 gıda, 22 havuz suyu, 6 içme suyu ve 5 peloid numunesi analize alınmıştır. Bu numunelerden 421 içme kullanma suyu, 105 Legionella analizi, 63 kaplıca suyu, 32 kaynak suyu, 26 doğal mineralli su, 15 gıda ve 1 havuz suyu numunesinin incelenen parametrelerden en az biri açısından ilgili yönetmeliğe uygun olmadığı tespit edilmiştir (**Grafik 17**).

Grafik 17: 2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine ve uygunluk durumlarına göre dağılımı

*2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine ve ilgili mevzuata uygunluk durumlarına göre;

2334 adet İçme Kullanma Suyunun 1913 tanesi uygun, 421 tanesi uygun değildir,

728 adet Legionella numunesinin 623 tanesi uygun, 105 tanesi uygun değildir,

160 adet Kaplıca Suyunun 97 tanesi uygun, 63 tanesi uygun değildir,

269 adet Doğal Mineralli Suyun 243 tanesi uygun, 26 tanesi uygun değildir,

109 adet Gıda numunesinin 94 tanesi uygun, 15 tanesi uygun değildir,

175 adet Kaynak Suyunun 143 tanesi uygun, 32 tanesi uygun değildir,

22 adet Havuz Suyunun 21 tanesi uygun, 1 tanesi uygun değildir,

6 adet İçme Suyunun 6 tanesi uygundur,

5 adet peloid numunesinin 5 i için de mevzuat limiti bulunmadığı için sonuç bildirilmiştir.

Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı

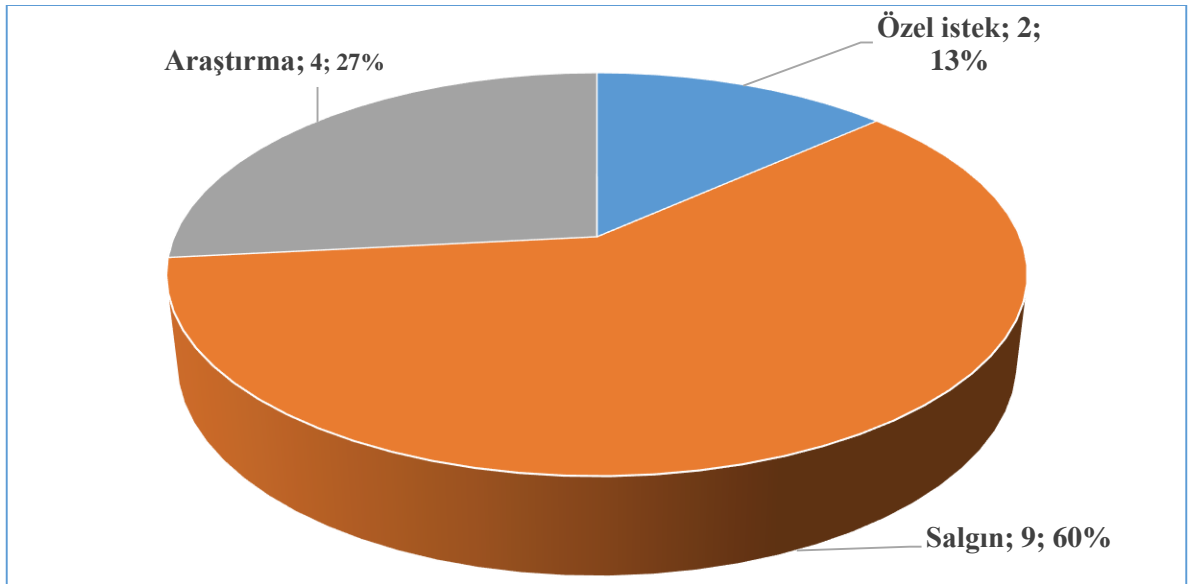
Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı'na 2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında Norovirüs GI ve GII ile Rotavirüs parametreleri açısından 15 adet su numunesi gelmiştir.

Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı'na gönderilen numunelerin istenilen deney/analiz türüne göre;

%60 (9 numune) özel istek analizleri,

%27 (4 numune) kontrol izlemesi,

%13 (2 numune) Legionella analizi,

Grafik 18: 2018 yılı 1 Ocak-07 Aralık tarihleri arasında Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin deney/analiz türlerine göre dağılımı

Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı'na özel istek amaçlı gönderilen su numunelerinden bir tanesinde Norovirüs GII tespit edilmiştir.

Akreditasyon Faaliyetleri

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarları 2018 yılı boyunca 17025 kalite yönetim sistemi gerekliliklerini yerine getirmiştir.

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında, 2018 yılına ait 2 (iki) hedef belirlenmiştir. Bu hedefe yönelik çalışmalar tamamlanmış, gerekli dokümanlar hazırlanmıştır.

HEDEF NO 1: Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarında 2018 yılı sonuna kadar, su örneklerinde membran filtrasyon yöntemi ile patojen stafilocok sayımına yönelik NF-T90-412 yöntemine göre akreditasyon başvurusuna hazır hale gelmek.

Gelinen Nokta: Su örneklerinde membran filtrasyon yöntemi ile patojen stafilokok sayımına yönelik NF-T90-412 yöntemine göre Standart Çalışma Prosedürü hazırlanmış, ilgili dokümanlar gözden geçirilerek revizyon yapılmış ve listeler güncellenmiştir. Gerekli metod validasyon çalışmaları yapılmış ve metod validasyon ve ölçüm belirsizliği raporu hazırlanmıştır.

HEDEF NO 2: Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarında 2018 yılı sonuna kadar, gıda örneklerinde *E. coli* sayımına yönelik TS ISO 16649-2 yöntemine göre akreditasyon başvurusuna hazır hale gelmek.

Gelinen Nokta: Gıda örneklerinde *E. coli* sayımına yönelik TS ISO 16649-2 yöntemine göre Standart Çalışma Prosedürü hazırlanmış, ilgili dokümanlar gözden geçirilerek revizyon yapılmış ve listeler güncellenmiştir. Gerekli metod validasyon çalışmaları yapılmış ve metod validasyon ve ölçüm belirsizliği raporu hazırlanmıştır.

Eğitim Faaliyetleri

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından 7 personel 04.01.2018 tarihinde Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarları tarafından verilen “Kalibrasyon Sertifikası Değerlendirme Eğitimine” katılmışlardır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından 4 personel 12.01.2018 ve 15.01 2018 tarihlerinde düzenlenen “İletişim Becerileri Eğitimine” katılmışlardır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından 7 personel 08.01.2018 tarihinde “Otoklav Kullanımı Eğitimi” almışlardır.

12-13 Mart 2018 tarihleri arasında İzmir’ de düzenlenen Atık Yönetimi Eğitimi’ne bir personel katılmıştır.

Laboratuvarımızdan iki personel 05-09.02.2018 tarihleri arasında Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı’nda, 05-09.03.2018 ve 12-14.03.2018 tarihleri arasında Ankara Halk Sağlığı Laboratuvarları’nda su ve sürüntü numunelerinde Legionella analizi konusunda eğitim almıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından iki personel 26-30.03.2018 tarihleri arasında “Proje Tasarımı ve İzleme Eğitimine” katılmışlardır.

9-11 Mayıs 2018 ve 14-16 Mayıs 2018 tarihleri arasında düzenlenen İlk Yardım Eğitimi’ne Laboratuvarımızdan 8 personelimiz katılmıştır.

USES tarafından düzenlenen Laboratuvarda Kalite Yönetim Sistemi Eğitimine (LKYS) iki, Su Mikrobiyolojisi Eğitimine bir personel katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından bir personel 18-20.07.2018 tarihleri arasında “TS EN ISO 17025:2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarları Yetkinliği için Genel Gereklilikler Standart Temel Eğitimine” katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından iki personel 17-21.09.2018 tarihleri arasında “ISO 14644 Serisi Standartları Eğitimine” katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından iki personel 08-12.10.2018 tarihleri arasında “TS/EN 12469 ve NFS-49 Standartları Eğitimine” katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından iki personel 22-26.10.2018 tarihleri arasında “TS/EN 14175 ve TS/EN1822 Standartları Eğitimine” katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından iki personel 22-24.10.2018 tarihleri arasında “TÜRKAK Akreditasyon ve TS EN ISO/IEC 17025:2012 ve TS EN ISO /IEC 17025:2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar Standardı Eğitimine” katılmışlardır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarından bir personel 25-26.10.2018 tarihleri arasında “TÜRKAK TS EN ISO/IEC 17025’ e göre Laboratuvarlarda İç Denetçi Eğitimine” katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarının tüm personeli 13-15.11.2018 ve 11-13.12.2018 tarihleri arasında “TS EN ISO /IEC 17025:2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği için Genel Şartlar Standardı Eğitimine” katılmıştır.

Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarlarının tüm personeli 16.11.2018 ve 13.12.2018 tarihlerinde “TS EN ISO 19011:2012 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu Eğitimine” katılmıştır.

Laboratuvarımızdan iki personel 13-15.11.2018 ve 11-13.12.2018 tarihleri arasında “TS EN ISO /IEC 17025:2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği için Genel Şartlar Standardı Eğitiminde” ve 16.11.2018 ve 13.12.2018 tarihlerinde “TS EN ISO 19011:2012 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu Eğitiminde” eğitici olarak görev almıştır.

Diğer Faaliyetler

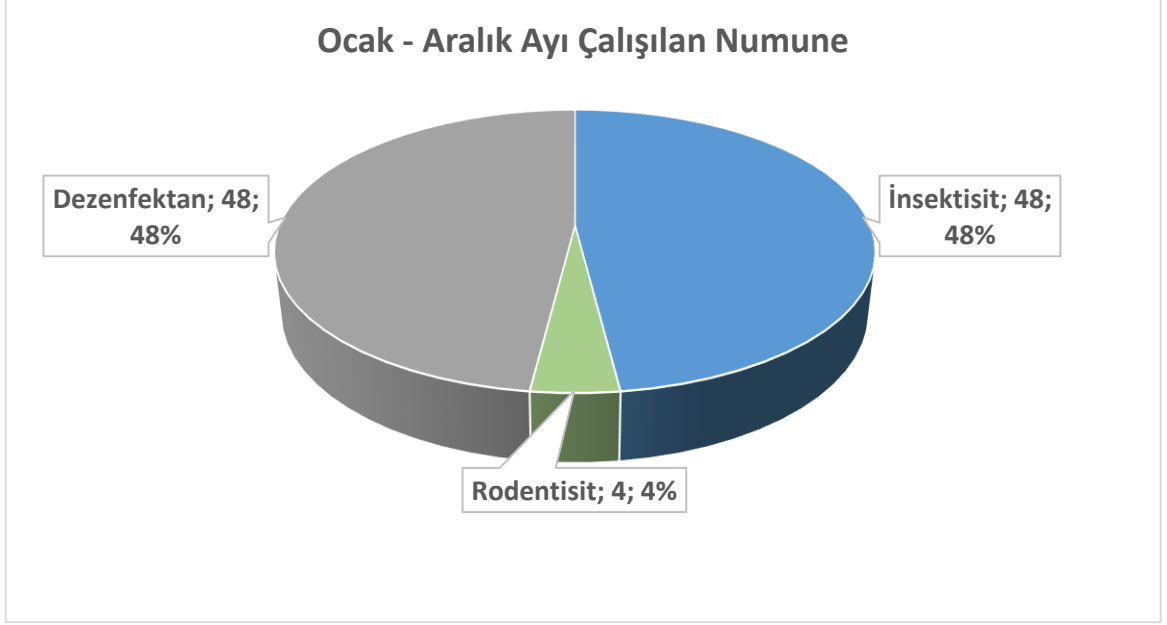
Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarının katılacağı mikrobiyolojik parametrelerde EKK (Eksternal Kalite Kontrol) programları belirlenerek katılım sağlanmıştır. EKK programına sonuç girme işlemi yapılmış, değerlendirme sonuçları beklenmektedir.

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında; Mart, haziran, Eylül ve Aralık aylarında akredite olunan tüm parametreleri kapsayacak şekilde 4 (dört) adet personel arası karşılaştırma (PAK) çalışması planlanarak gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen PAK çalışmalarına ait sonuçlar, Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarları PAK Deney/Analiz Sonuç Raporunda verilmiştir.

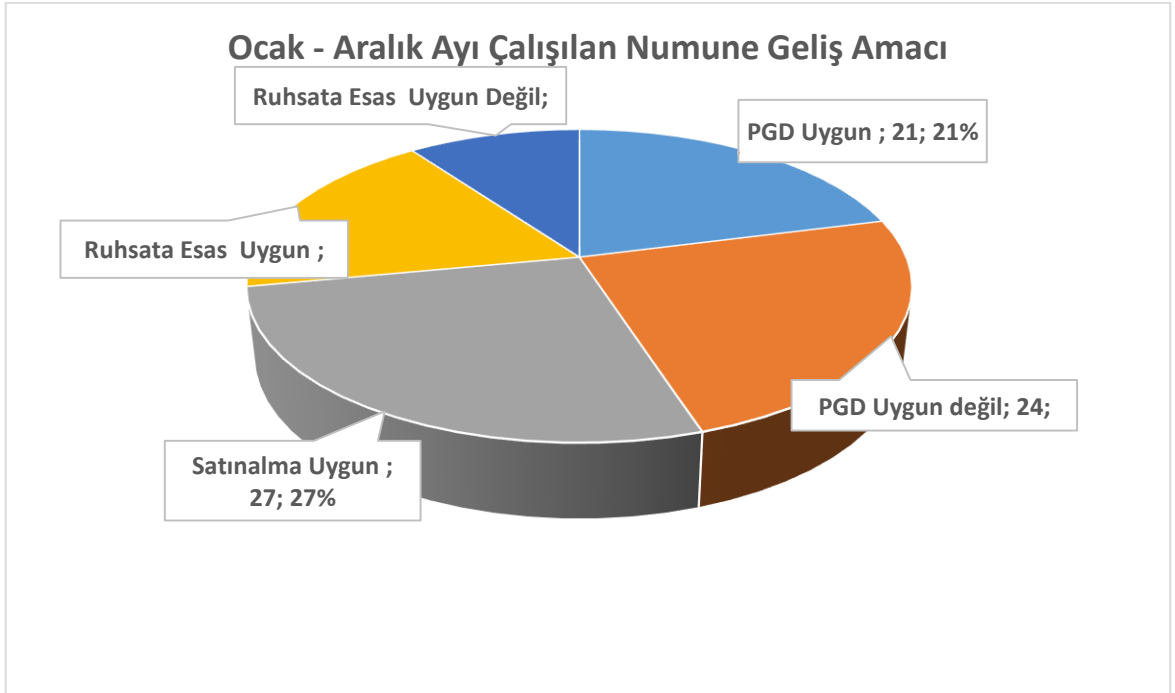
BİYOSİDAL ÜRÜNLER LABORATUVARI

Biyosidal Ürünler Kimyasal Analiz ve Stabilite Test Laboratuvarı

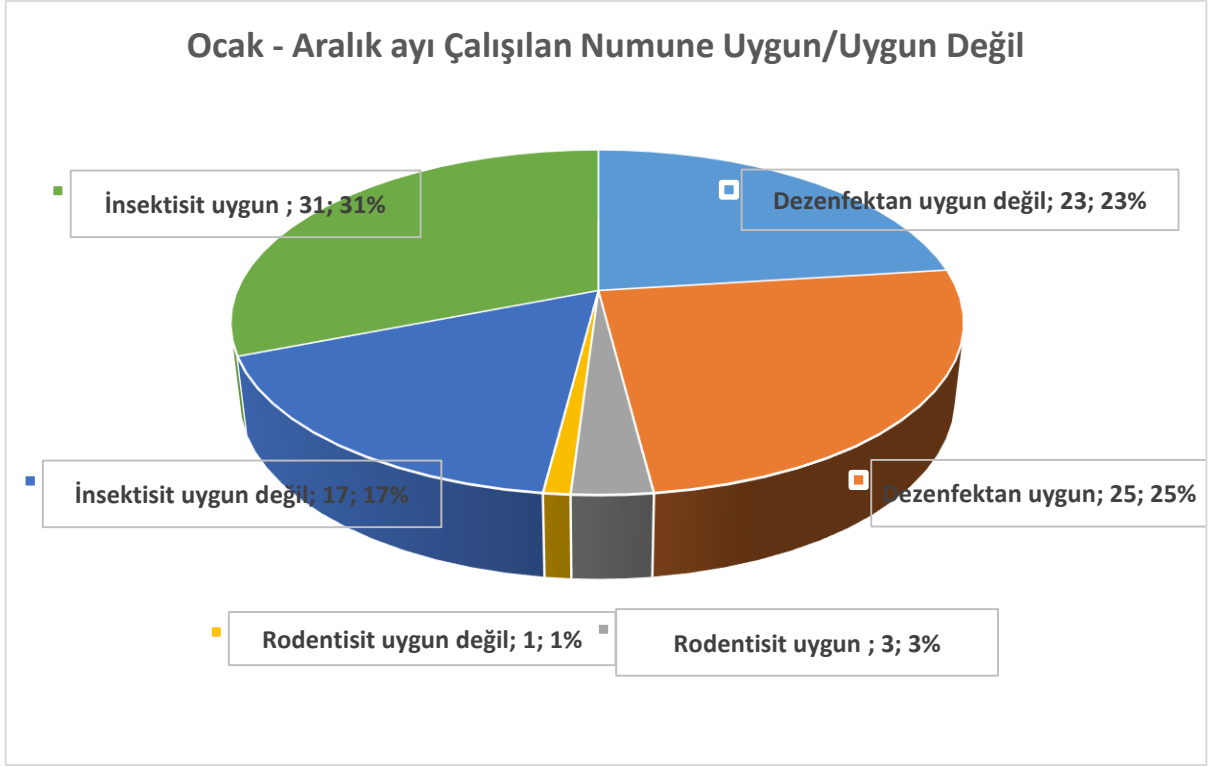
2018 yılı Ocak – Aralık ayında 100 numunenin analizi yapılmış ve raporlandırılmıştır.

Grafik 19: Ocak – Aralık ayı çalışılan numune sayısının cinslere göre dağılımı

Grafik 20: Ocak - Aralık ayı çalışılan numune cinsinin geliş amacına göre dağılımı

Grafik 21: Ocak - Aralık ayı çalışılan numune cinsinin uygun /uygun değil dağılımı

Laboratuvarda çalışılan numunelerden **66.365,00 TL** gelir elde edilmiştir.

Laboratuvarda Kamu Kurum ve Kuruluşlarına hizmet sunulmaktadır.

Biyosidal Ürünler Biyolojik Etkinlik Test Laboratuvarı

Ocak - Aralık ayında numune girişi gerçekleşmemiştir.

Biyosidal Ürünler Mikrobiyolojik Etkinlik Test Laboratuvarı

Ocak - Aralık ayında numune girişi gerçekleşmemiştir.

Akreditasyon Faaliyetleri

TS EN 1276 standartına göre akreditasyon gerekleri sağlandı ve **21.02.2018 tarihinde** TÜRKAK tarafından TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyon denetimi gerçekleştirildi.

20-23/02/2018 tarihinde İLU gereklilikleri kapsamında "2018/39/01/İLU kodlu" çalışmanın fiziksel testleri ile ilgili Çalışma Esaslı Denetimi (ham veri kontrolü) gerçekleştirildi.

24-25 Ekim 2018 tarihinde Biyosidal Ürünler Kimyasal Analiz ve Stabilitate Test Laboratuvarında, İLU prensipleri çerçevesinde TÜRKAK tarafından OECD - İLU DENETİMİ gerçekleştirildi.

2018 yılı "TS EN 1650" standardı ile ilgili LAK Testi düzenlenmiş olup, LAK numunesi Egemikal Analiz Laboratuvarına gönderilmiştir. (Katılımcı Laboratuvar Kodu:2)

2018 yılı "TS EN 1650" standardı ile ilgili LAK Testi düzenlenmiş olup, LAK numunesi Kalite Sistem Laboratuvarlarına gönderilmiştir. (Katılımcı Laboratuvar Kodu:3)

26.10.2018 tarihli resmi yazı ile Kalite Sistem Laboratuvarlar Grubunun TS EN ISO/IEC 17025 LAK Testi sonuçları 31.10.2018 tarihli ve 79890784 sayılı resmi yazı ile laboratuvarımıza gönderildi. Katılımcı laboratuvarın LAK test sonuçlarının laboratuvarımız sonuçları ile uyumlu olduğu tespit edildi.

30.10.2018 tarihli resmi yazı ile Egemikal Analiz Laboratuvarının TS EN ISO/IEC 17025 LAK Testi sonuçları 02.11.2018 tarihli ve 80116610 sayılı resmi yazı ile laboratuvarımıza gönderildi. Katılımcı laboratuvarın LAK test sonuçlarının laboratuvarımız sonuçları ile uyumlu olduğu tespit edildi.

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü – Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü” tarafından Acetamiprid ve pH” parametresinde düzenlemiş olan KRS–SP-001 Acetamiprid ve pH Karşılaştırma Testine ait A043 ve B021 kodlu test numunesi 15.11.2018 tarihli resmi yazı ile Daire Başkanlığımız Laboratuvarına gönderilmiştir.

KRS–SP-001 Acetamiprid ve pH Karşılaştırma Testine ait A043 ve B021 kodlu test numunesine ait laboratuvar analiz sonuçlarımız 05.12.2018 tarihli resmi yazı ile Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü – Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Eğitim/Toplantı Faaliyetleri

12-13.03.2018 tarihinde İzmir İlinde düzenlenen “Laboratuvarda Atık Yönetimi Eğitimi”ne katılım sağlandı.

25-29.03.2018 tarihinde Antalya ilinde düzenlenen “4. Uluslararası Biyosidal Kongresi”ne katılım sağlandı.

25.04.2018 tarihinde Daire Başkanlığımızda düzenlenen “Kök Sebep Analizi” konulu eğitime katılım sağlandı.

09-11 ve 14-16.05/2018 tarihinde HSGM’ de Ankara İl Sağlık Müdürlüğü tarafından düzenlenen “İlk Yardım” konulu eğitimi katılım sağlandı.

10 -13 Eylül 2018 tarihinde “TS EN ISO/IEC 17020 Uygunluk Değerlendirmesi - Çeşitli Tiplerdeki Muayene Kuruluşlarının İşletimi İçin Şartlar Standardı eğitimine” katılım sağlandı.

02.10.2018 tarihinde Biyosidal Ürün Analizlerinin yapılmasına yönelik İzmir – Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Egemikal Çevre Sağlığı Laboratuvarının Rodentisit Etkinlik Testlerinde yetkilendirilmesi kapsamında ilgili laboratuvarın yerinde incelenmesine katılım sağlanmıştır.

16 -18. 10. 2018 tarihinde Daire Başkanlığımızda düzenlenen “Risk Analizi” konulu eğitime katılım sağlandı.

13-15.11.2018 tarihinde “TS EN ISO / IEC 17025: 2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği İçin Genel Gereklilikler Standardı” konulu eğitime katılım sağlandı.

16.11.2018 tarihinde “TS EN ISO 19011: 2012 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu” konulu eğitime katılım sağlandı.

15.11.2018 tarihinde “Biyosidal Ürün Analiz laboratuvarlarının Akreditasyonu” konulu toplantıya katılım sağlandı.

27-29.11.1018 tarihinde “Problem Çözme teknikleri” konulu eğitime katılım sağlandı.

STERİLİTE KONTROL LABORATUVARI

2018 Yılı Hedefleri

a) 2018 yılı sonuna kadar 70 adet; Çeker Ocak, Laminar Hava Akış Kabini, Biyogüvenlik Kabini “TS EN ISO/IEC 17020 Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Kriterler” standardını uygulayarak performans nitelendirilmesi testlerini gerçekleştirmek

Tüm Halk Sağlığı Laboratuvarlarına ve ilgili taraflara SKL'nin çeker ocak, laminar hava akış kabini ve biyogüvenlik kabinlerinde akreditasyon belgesine haiz olduğuna dair yazı gönderilerek cihazlarının performans nitelendirilmesi testlerinin yapılması için talepte bulunmaları istenmiştir. Bu bağlamda birimlerden gelen talepler doğrultusunda işlemleri tamamlanan ve raporları gönderilen birimler şu şekildedir:

1) Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı

Biyogüvenlik kabini: 1 Çeker ocak:14

2) Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Dairesi Başkanlığı

Biyogüvenlik kabini: 10 Laminar hava akış kabini: 7

Çeker ocak: 1

3) Ankara Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 4 Çeker ocak: 5

4) Afyonkarahisar Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 2 Çeker ocak: 2

5) Aksaray Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 1 Çeker ocak: 2

6) Konya Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 1 Çeker ocak: 3

7) Edirne Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 3

8) Kırklareli Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 2

9) Tekirdağ Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 2 Çeker ocak: 2

10) Karabük Halk Sağlığı Laboratuvarları

Biyogüvenlik kabini: 2 Çeker ocak: 2

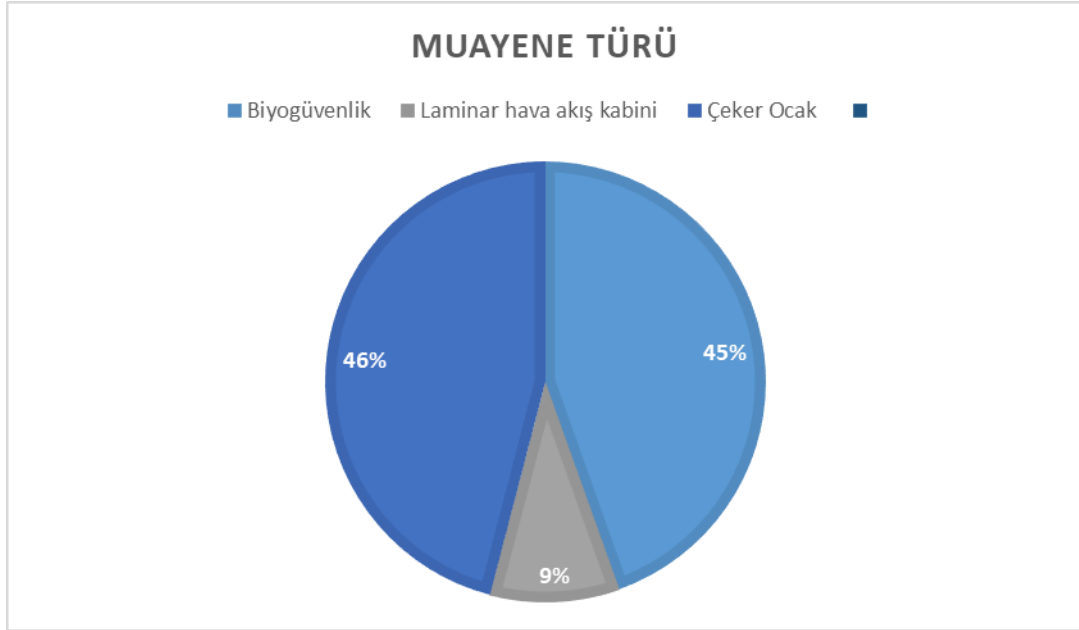
- 11) Çorum Halk Sağlığı Laboratuvarları
Biyogüvenlik kabini: 1
- 12) Kastamonu Halk Sağlığı Laboratuvarları
Biyogüvenlik kabini: 1
- 13) Sinop Halk Sağlığı Laboratuvarları
Biyogüvenlik kabini: 2 Çeker ocak: 1
- 14) Zonguldak Halk Sağlığı Laboratuvarları
Biyogüvenlik kabini: 1 Çeker ocak: 2

Biyogüvenlik kabini: 33

Toplamda:74

Laminar hava akış kabini: 7

Çeker ocak: 34

Grafik 22: Muayene Türleri ve Yüzdeleri

b) 2018 yılı sonuna kadar fümigasyon yapabilecek kapasiteye gelmek ve 6 adet Tüberküloz Laboratuvarının fümigasyon işlemlerini gerçekleştirmek

İllerde bulunan Tüberküloz Laboratuvarları sebebiyle fumigasyon cihazı satın alındı. İllerden ve laboratuvarlardan gelen talep doğrultusunda fümigasyon işlemi tamamlanan birimler aşağıda yer almaktadır:

Ankara Halk Sağlığı Laboratuvarları → Tüberküloz Laboratuvarı

Edirne Halk Sağlığı Laboratuvarları → Tüberküloz Laboratuvarı

Kırklareli Halk Sağlığı Laboratuvarları → Tüberküloz Laboratuvarı

Tekirdağ Halk Sağlığı Laboratuvarları → Tüberküloz Laboratuvarı

Karabük Halk Sağlığı Laboratuvarları → Tüberküloz Laboratuvarı

Sinop Halk Sağlığı Laboratuvarları → Tüberküloz Laboratuvarı

Toplam: 6 adet tüberküloz laboratuvarında fümigasyon işlemleri yapılmıştır.

c) 2018 yılı sonuna kadar muayene personelinin çalışma alanları ile ilgili konularda en az 40 saatlik eğitim almasını sağlamak

Doğrudan temin yolu ile satın alınmaya gidildi. İç tetkik (dökümantasyon denetimi) ve EN ISO/IEC 17020 standardı eğitimi alındı.

Diğer alınan eğitimler ve tarihleri

TS EN ISO 14644 Temiz odalar ve bunlarla ilgili kontrollü ortamlar Standart Serisi 17-20 Eylül 2018

TS EN 14175 Çeker Ocaklar Standardı ve Çeker Ocak Ölçümü Pratik Eğitimi & EN 1822 Hava filtreleri - Yüksek verimli (hepa ve ulpa) Standardı 23-25 Ekim 2018

NSF/ANSI 29 Biyogüvenlik Kabinleri: Dizayn-Yapım- Performans& Saha Sertifikasyonu Standardı 10-11 Ekim 2018

TS EN 12469 Biyoteknoloji - Mikrobiyolojik Güvenlik Kabinleri ile İlgili Performans Özellikleri Standardı 8-9 Ekim 2018

İç Tetkikler

Sterilite kontrol Laboratuvarı'na ait kalite dökümantasyon sistemi 27-28 Ağustos 2018 tarihlerinde tetkik edilmiştir. Dokümantasyon denetimi Baştetkikçi Ömer ÇANŞALI ve Tetkikçi Dilek SUNAR tarafından gerçekleştirilmiştir. Dökümantasyon denetimi TS EN ISO/IEC 17020 Uygunluk Değerlendirilmesi- Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının İşletimi İçin Şartlar Standardı ve F701-032/Rev.04/0513 Muayene Kuruluşları İçin Kontrol Formu baz alınarak yapılmıştır. Teknik denetim Ersel TAŞÖZ tarafından 25 Ekim 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Dış Tetkikler

28-30 Kasım 2018 tarihlerinde Cengiz Dakin (teknik denetçi), Adil Demir (Baştetkikçi) tarafından gerçekleştirilmiştir. Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Bildirim Formu'nda yer alan yapılacak düzeltici faaliyetler denetçiler tarafından uygun görülmüştür.

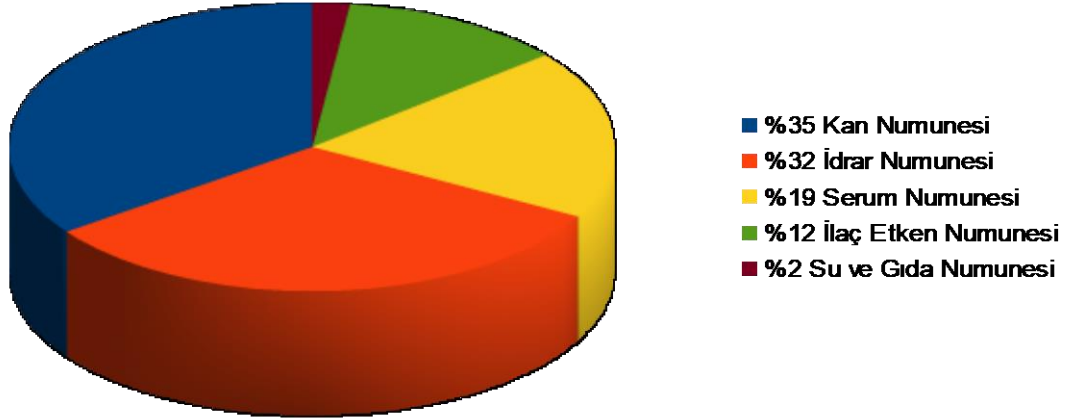
TOKSİKOLOJİK ANALİZ LABORATUVARI

Performans Bilgileri

2018 yılı Ocak-Aralık aylarında toplam 616 adet numune analizi yapılmış ve raporlandırılmış olup bunlardan; 529'ü kan, idrar, serum numunesinde ağır metal analizi, 75'i kan ve serum numunesinde ilaç etken maddesi analizi, 12'si su ve gıda numunesinde toksikolojik analizdir.

2018 yılı Ocak-Aralık aylarında Toksikoloji Laboratuvarı'nda deney/analize alınan numunelerin cinslerine göre;

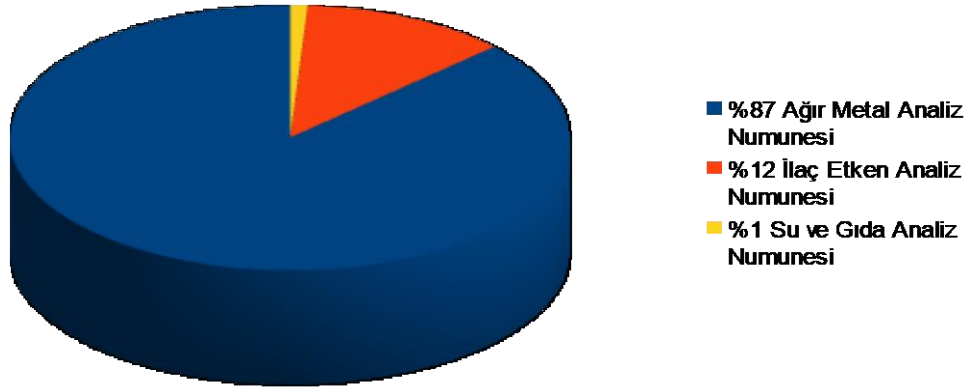
- %35 (214 numune) kan numunesi
- %32 (197 numune) İdrar numunesi
- %19 (118 numune) serum numunesi
- %12 (75 numune) ilaç etken numunesi
- %2 (12 numune) su ve gıda numunesi

Grafik 23: 2018 yılı Ocak-Aralık aylarına ait Toksikoloji Laboratuvarı'nda deney/analize alınan numunelerin cinslerine göre dağılımı

2018 yılı Ocak-Aralık aylarında Toksikoloji Laboratuvarına gönderilen numunelerin istenilen deney/analiz türüne göre;

- %87 (539 numune) ağır metal analiz numunesi
- %12 (75 numune) ilaç etken analiz numunesi
- %1 (12 numune) su ve gıda analiz numunesi

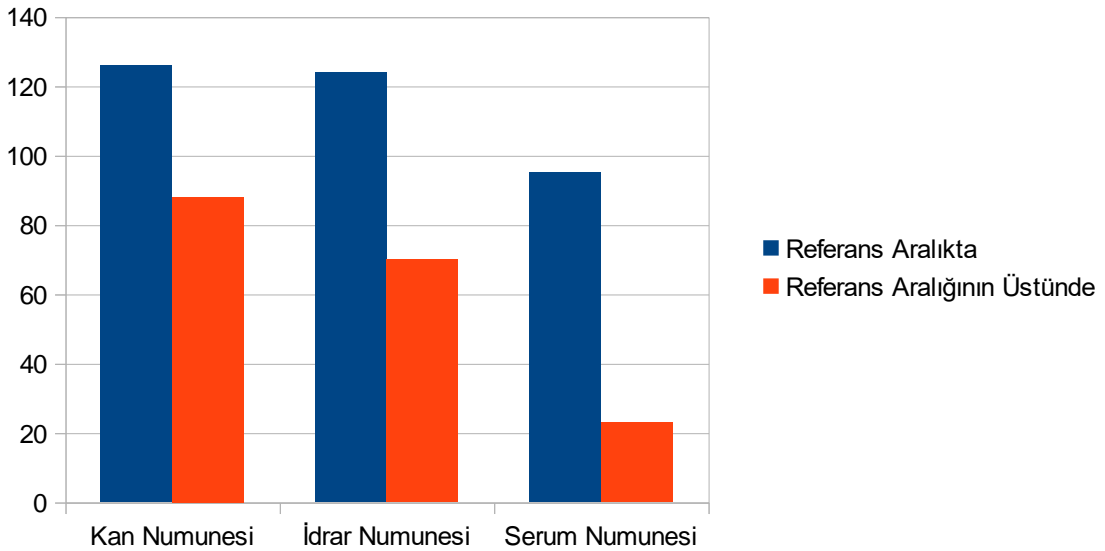
Grafik 24: 2018 yılı Ocak-Aralık aylarına ait Toksikoloji Laboratuvarı'nda deney/analize alınan numunelerin cinslerine göre dağılımı

2018 yılı Ocak-Aralık aylarında Toksikoloji Laboratuvarı'nda deney/analize alınan ağır metal analiz numunelerinin cinsleri ve referans aralık durumları incelendiğinde;

214 adet kan numunesinin 126 tanesi referans aralıkta,88 tanesi referans aralığın üstündedir.

194 adet idrar numunesinin 124 tanesi referans aralıkta,70 tanesi referans aralığın üstündedir.

118 adet serum numunesinin 95' i referans aralıkta, 23'ü referans aralığının üstündedir.

Grafik 25: 2018 yılı Ocak-Aralık aylarına ait Toksikoloji Laboratuvarı'nda deney/analize alınan numunelerin cinslerine ve uygunluk durumlarına göre dağılımı

Eğitim Faaliyetleri

11 Ocak 2018 tarihinde gerçekleştirilen “Kalibrasyon Sertifikalarının Okunması, Değerlendirilmesi ve Yorumlanması Eğitimi”ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

6-9 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen JASEM Firması tarafından gerçekleştirilen ‘Likit Kromatografi Tandem Kütle Spektrometresiyle İlaç Analizlerine Yönelik Metod Geliştirme Eğitimi’ ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

12-14 Mart 2018 ve 24-25 Nisan 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen ‘TS EN ISO 15189 Standardı Temel ve Dokümantasyon Eğitimi’ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

15-16 Mart ve 26-27 Nisan 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen ‘TS EN ISO 15189 Standardı İç Tetkikçi Eğitimi’ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

9-10 Mayıs 2018 ve 14-15 Mayıs 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen ‘İlkyardımcı Eğitimi’ne katılan 3 personel ilkyardımcı belgesi almıştır.

16-18 Ekim 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen ‘TS ISO 31000 Risk Yönetimi- Kurallar ve TS EN 31010 Risk Yönetimi- Risk Değerlendirme Teknikleri Eğitimi’ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

5-6 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışan Sağlığı ve Bilimsel Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi (ESPRIT) Uluslararası Kapanış Konferansına 1 personel ile katılım sağlanmıştır.

13-15 Kasım 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen ‘TS EN ISO/ IEC 17025: 2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği için Genel Gereklilikler Standardı Eğitimi’ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

27-29 Kasım 2018 ve 4-6 Aralık 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen ‘Kaliteye Yönelik Problem Çözme Teknikleri Eğitimi’ne 3 personel ile katılım sağlanmıştır.

Diğer Faaliyetler

2018 yılı ihtiyaçları belirlenmiş, kimyasal madde ve kitler için şartnameler hazırlanarak satın alma işlemlerinin çoğu gerçekleştirilmiştir.

2018 yılı için alımına ihtiyaç duyulan GC-MS cihazı için şartname hazırlanmış olup alımı ile ilgili süreç devam etmektedir.

Toksikoloji Laboratuvarı’nda yer alan tüm enstrümental cihazların bakımları ve performans testleri yıllık bakım planı doğrultusunda yaptırılmış ve zamanında tamamlanmıştır.

Klinik materyalde ilaç düzeyi analizlerinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda, kanda 143 adet ilaç etken maddesinin LC-MS/MS (Liquid Chromatography-tandem Mass Spectrometry) cihazında kantitatif olarak analiz edilmesine başlanmıştır.

5 öğretim üyesinden oluşan Toksikolojik Bilim Kurulu oluşturulmuştur. 8 Mayıs 2018 tarihinde Toksikolojik Bilim Kurulu toplanmış olup toksikolojik sularda analizi yapılması gereken parametreler belirlenmiştir.

Yapılmaya başlanan terapötik ve toksik doz ilaç ve etken maddesi analizleri ile ilgili hastaneler bilgilendirilmiştir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışan Sağlığı ve Bilimsel Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi Uluslararası Kapanış Konferansına el broşürü ile katılım sağlanmıştır.

LABORATUVAR GÜVENLİĞİ BİRİMİ

Satın Alma Faaliyet Bilgileri

22 Haziran 2018 tarihinde, Kimya, Biyosidal ve Mikrobiyoloji Laboratuvarları'nın güvenlik ihtiyaçlarına yönelik şartnameler hazırlanmış ve Aralık 2018 tarihi itibarıyla alımlar tamamlanmıştır.

Eğitim Faaliyet Bilgileri

LGB tarafından verilen eğitimler

Ocak-Aralık 2018'de verilen Laboratuvar Güvenliği (LG) eğitimleri Tablo 1'de verilmiştir. Tüm eğitimler LG talimatına uygun olarak gerçekleştirilmiş ve gerekli kayıtlar tutulmuştur.

LG Eğitim Tarihi	Eğitim Alan Kişi Sayısı
23.01.2018	10 yardımcı personel
15.02.2018	17 personel
23.03.2018	1 personel
03.07.2018	8 stajyer
19.09.2018	11 stajyer
19.11.2018	1 personel
Toplam	48

Tablo 10: Ocak-Aralık 2018'de verilen Laboratuvar Güvenliği (LG) eğitimleri

Eğitim içeriği aşağıdaki gibidir:

- Laboratuvar kazaları ve ilkyardım
- Risk yönetimi
- Kişisel koruyucu donanımlar
- Kimyasal Güvenlik ve Kimyasal Geçimlilik
- Kimyasal Dökülme Kiti Uygulama Eğitimi
- Biyogüvenlik
- Biyolojik Etken Dökülme Kiti Uygulama Eğitimi
- Atık Yönetimi
- Radyasyon güvenliği

LGB tarafından alınan eğitimler:

Atık yönetimi eğitimi: 12-13 Mart 2018 tarihleri arasında İzmir HSL tarafından verilen eğitime 5 LGB personeli katılım sağlamıştır.

İlk yardım eğitimi: TGHSLDB personeline, Ankara İl sağlık müdürlüğü Acil Sağlık Hizmetleri tarafından 9-11 Mayıs 2018 ve 14-16 Mayıs 2018 tarihlerinde (iki grup halinde) verilen eğitimlere toplam 38 personelin katılım sağlamıştır. Eğitimlerin sonunda yapılan sınavda %100 başarı sağlanarak ilkyardımcı kimliği ve sertifikaları alınmıştır.

Yangın söndürme tatbikatı: 03.Mayıs.2018 Tüm TGHSLDB personeline, Genel Müdürlüğümüz Sivil Savunma Ekibi koordinasyonunda Gloran Yangın Söndürme Şirketi tarafından verilen yangın söndürme tatbikatı ve eğitimi verilmiştir.

LGB hedefleri kapsamında belirlenen ikinci tehlike senaryosu: Aralık ayı içinde tamamlanması planlanmıştır.

Atık Yönetimi Faaliyet Bilgileri

2018yılı Ocak-Aralık ayları içinde alınan tehlikeli atık bertaraf hizmeti kapsamında EKOVAR firmasına teslim edilen atıklara ilişkin bilgiler Tablo 2 de verilmiştir.

Tarih	Atık miktarı /Kg
27.03.2018	202
22.06.2018	279
11.10.2018	198
12.12.2018	352

Tablo 11: 2018 yılı Ocak-Aralık ayları içinde alınan tehlikeli atık bertaraf hizmeti kapsamında EKOVAR firmasına teslim edilen atık miktarları

Diğer faaliyetler:

Kimyasal Dökülme İş Kazası: TGHSLDB/B Blok, -1.kat F4 nolu odada, Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları/Serum Çiftliği Laboratuvarına ait olan kimyasal depoda kimyasal dolabın devrilmesi sonucu çok sayıda kimyasal şişe kırılmıştır. 25.06.2018 tarihinde fark edilen kazaya kimyasal dökülme kitleri kullanılarak yapılan müdahale sonrasında gerekli iş tutanağı formu hazırlanarak ilgili birimlere iletilmiştir. Temizlik tamamlandıktan sonra iki adet çelik dolap tedarik edilerek sağlam kimyasallar geçimlilikleri gözetilerek yeni dolaplara yerleştirilmiştir.

LBYS otomasyon firması ile **atık yönetimi modülü** üzerinde çalışılmış ve kullanım şekli, erişim seviyeleri ve atık kodları gibi gerekli bilgiler verilmiştir.

TGHSLDB için **ilkyardım talimatı** hazırlanmış ve kalite birimi tarafından yayınlanmıştır. 17025 kapsamında LGB çalışmalarına yönelik riskler belirlenmiştir.

LGB tarafından hazırlanan **Laboratuvar Güvenliği El Kitabı** HSGM Yayın Komisyonu tarafından incelenerek ISBN numarası verilmiş ve Sağlık Bakanlığı onayı ile basıma uygun bulunmuştur.

Çevre Sağlığı Daire Başkanlığına, başkanlığımızda yürütölen atık yönetimi hakkında bilgi verilmiştir.

Tehlikeli madde faaliyetleri kapsamında ilgili firmaya 2017 yılı kimyasal madde alımları ve atık türleri hakkında gerekli bilgiler verilmiştir.

17025 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

TGHSLDB Ulusal Halk Sağlığı Referans Laboratuvarı AB-0949-T kodu ile 77 parametrede TÜRKAK tarafından akredite laboratuvardır.

Resim 1: Akreditasyon Sertifikası

Akreditasyon Faaliyetleri

TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yetkinliği için genel gereklilikler standardı Aralık 2017 tarihinde revize olmuştur. TÜRKAK tarafından yayınlanan geçiş politikasına göre TGHSLDB 17025 Kalite Yönetim Sistemi geçiş çalışmaları ve revizyonlar gerçekteştirilmiştir.

21-22 Şubat 2018 tarihinde TÜRKAK tarafından kapsam genişletme ve gözetim tetkiki gerçekteştirilmiştir. Bu tetkikte, 10 adet büyük 1 adet küçük olmak üzere toplam 11 adet uygunsuzluk tespit edilmiştir. 02.05.2018 tarihi itibariyle düzeltici faaliyetler kapatılıp TÜRKAK denetim ekibine teslim edilmiştir.

25 Temmuz 2018 tarihinde TÜRKAK tarafından Akreditasyon Sertifikası 77 parametre olarak revize edilmiştir.

Eğitim Faaliyetleri

Verilen Eğitimler

13-16 Kasım ve 11-13 Aralık 2018 tarihlerinde 32 Halk Sağlığı Laboratuvarları personeli, 62 TGHS LDB personeline “TS EN ISO/IEC 17025:2017 Deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yetkinliği için genel gereklilikler standardı ve TS EN ISO 19011:2012 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu Eğitimi” verilmiştir.

Alınan Eğitimler

12.01.2018 ve 15.01.2018 tarihlerinde düzenlenen “İletişim Becerileri Eğitimi”

25.04.2018 tarihinde “ Kök Sebep Analizi Eğitimi”

10-12.09.2018 tarihinde “ISO/IEC 17020:2012 Standart Eğitimi”

16-18.10.2018 tarihinde “ TS ISO 31000, TS EN 31010 Risk Yönetimi Standardı, Risk Analizi Eğitimi”

22-24.10.2018 tarihinde TÜRKAK tarafından düzenlenen “Akreditasyon ve TS EN ISO/IEC 17025:2017 Eğitimi”

04-06.12.2018 tarihinde “Problem Çözme Teknikleri Eğitimi” ne katılım sağlanmıştır.

Diğer Faaliyetler

Laboratuvarımız tarafından 28 Haziran 2018 tarihinde Çankırı HSL (L2), 09 Ağustos 2018 tarihinde Bartın HSL (L2), 11 Eylül 2018 tarihinde Ankara HSL (L1), 25 Eylül 2018 tarihinde Bolu HSL (L2) denetimleri gerçekleştirilmiştir.

04.10.2018 tarihinde İstanbul 3 No’lu HSL tarafından Laboratuvarımızda denetim gerçekleştirilmiştir.

NUMUNE KABUL BİRİMİ

02.01.2018-11.12.2018 tarihleri arasında Daire Başkanlığımıza 7611 numune girişi yapılarak ilgili laboratuvarlara çalışılmak üzere gönderilmiştir.

RAPORLAMA BİRİMİ

Daire Başkanlığımıza gelen-giden evrak sayısı (01/01/2018 - 10/12/2018):

Başkanlığımızdan İşlem yapılarak gönderilen yazışma evrak sayısı: 1487

Başkanlığımıza gelen ve işlem yapılan evrak sayısı: 1331

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A-Güçlü Yanlar

- 1- İdari yönden Başkanlığımızın desteklenmesi ve önemsenmesi,
- 2- Başkanlığımız tarafından Halk Sağlığı Laboratuvarlarının denetim, kontrol, izleme ve koordinasyonun yapılması,
- 3- Birimimiz tarafından Halk Sağlığı Laboratuvarlarının kalite ve akreditasyon yönünden izlenmesi ve değerlendirilmesi, HSL personeline Kalite altyapısının desteklemesi, geliştirilmesine yönelik eğitim ve dokümantasyon desteğinin verilmesi
- 4- Daire Başkanlığımızda farklı mesleki formasyonda ve tecrübeli personelin çalışması
- 5- Halk Sağlığı Laboratuvarları ile Daire Başkanlığı arasındaki iletişimin iyi olması, koordinasyonun tam olarak sağlanması
- 6- Daire Başkanlığımız TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar, ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi, TS EN ISO/IEC 15189 Tıbbi Laboratuvarların Kalite Ve Yeterlilik İçin Özel Şartlar, TS EN ISO IEC 17020 Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Şartlar ve Biyosidal Ürünlerin fiziko – kimyasal analizlerinde İyi Laboratuvar Uygulaması (İLU) (GLP) standartları kapsamında Ulusal ve Uluslararası hizmet vermesi
- 7- Halk Sağlığı Laboratuvarlarının ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda belirlenen eğitimlerin organizasyonu yapılarak, sürekli teknik eğitim faaliyetlerinin yapılması ile personelin niteliğinin ve bilgilerinin yenilenmesi
- 8- Tüm laboratuvarların analiz yapma yetki sınırı ve yetkinliğinin tam olarak bilinmesi

B-Zayıf Yanlar

- 1- Daire Başkanlığı personelinin özlük haklarında yaşanan sıkıntılar,
- 2- Mali ve özlük haklarındaki kayıplardan dolayı Daire Başkanlığı birimlerinin tercih edilip olmaması,
- 3- Kurumun sürekli olarak yapılandırılması nedeniyle personelin kendini güvende hissetmemesi ve motivasyon eksikliği,
- 4- Kurumda belirli bir meslek grubunun ön planda tutulması ve kurum kültürünün bulunmaması
- 5- Döner sermaye payının dağıtılmasındaki yöntemden dolayı çalışanlarda iş barışının ve motivasyonun bozulması, personel sürekliliğinin sağlanamaması,

C-Fırsatlar

- 1- Halk Sağlığı Laboratuvarlarının sorunlarına sahip çıkılması ve çözümler retilmesi,
- 2- Laboratuvarlar arasında dokümantasyon ve yapı olarak ortak bir kalite kültürü oluşturulması,
- 3- Halk Sağlığı Laboratuvarları Daire Başkanlığı ve Halk Sağlığı Laboratuvarları arasında sağlanan aktif ve işlevsel ilişkilerin kurulması.
- 4- Halk Sağlığı Laboratuvarlarının ihtiyaç duydukları ilgi ve iletişime kavuşmaları,
- 5- Halk Sağlığı Laboratuvarlarının cihaz, ekipman, personel ve fiziki alt yapı ihtiyaçlarının karşılanma imkanının olması,
- 6- Halk Sağlığı Laboratuvarları Daire Başkanlığı Web sitesinin olması
- 7- Verilen eğitimlerin (USES, kalite, metod validasyonu, standart vb.) düzenli ve sürdürülebilir olması personelin nitelikli ve yetkin olmasına katkı sağlaması

D-Tehditler

- 1- Personelin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanamamasına bağlı olarak iş motivasyonunun düşmesi.
- 2- Başkanlığımız alışanlarının döner sermayeden pay alacakları yere geçmek istemeleri sonucu personelin sürekliliğinin sağlanamaması.
- 3- Halk Sağlığı Laboratuvarınca (HSL) ilgili yönetmelik gereği yapılan Su Analizlerinin analiz ücretlerinin tahsil edilme işlemlerindeki sorunların olması.
- 4- Laboratuvarlara sarf malzemelerin zamanında alınamaması, Dış Kalite Değerlendirme ve TÜRKAK demelerinde sorunların yaşanması.

E- Değerlendirme

Laboratuvarların fiziki alt yapısında iyileştirme ve standardizasyonu sağlamak amacı ile Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan “L1 ve L2 Tipi Halk Sağlığı Laboratuvarı Prototip Proje Rehberi” doğrultusunda ve Halk Sağlığı Laboratuvarları ve Yetkilendirilmiş Laboratuvarların Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında HSL’ler çalışmalarını sürdürmektedir.

Halk Sağlığı Referans Laboratuvarı ve Tüm Halk Sağlığı Laboratuvarlarının cihaz, alt yapı, personel ve eğitimleri Daire Başkanlığımız tarafından planlanmakta, desteklenmekte ve izlenmektedir. Ulusal ve uluslar arası standartlar (ISO 17025, ISO 9001, ISO 15189, ISO 17020 ve ILU) kapsamında belgelerimizi ve çalışmalarımızı sürdürmeye devam edilecektir.

Tüm bu çalışmalarımızla güvenilir, zamanında ve hızlı sonuç vererek sağlığın korunması, teşhis ve tedavinin başarıya ulaşması, vatandaşın kaliteli yaşam sürmesine katkı sağlamayı en önemli görevimiz olarak görmekte ve sorumluluklarımızın bilincinde olarak çalışmalar sürdürülecektir.

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

- 1- Halk Sağlığı Laboratuvarlarının yeni yapılacak bina ve binaların tadilatlarında L1 ve L2 tip prototip proje rehberi doğrultusunda değerlendirilerek HSLDB ile koordineli çalışılması
- 2- Halk sağlığı laboratuvarlarının çalışma koşullarını iyileştirerek, sosyoekonomik yapılarını geliştirerek cazip hale getirmek ve kalifiye personelin halk sağlığı laboratuvarlarında istihdamını ve sürekliliğini sağlamak
- 3- Döner sermaye uygulamasını tüm çalışanlar arasında iş barışını ve motivasyonu sağlayacak şekilde düzenlemek ve meslek gruplarının multidisipliner bir şekilde çalışmasını sağlamak
- 4- Halk sağlığı laboratuvarlarının cihaz, ekipman ve eğitim ihtiyaçlarını gidererek ulusal ve uluslararası standartlarda hizmet verecek konuma getirmek

EKLER

1. Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı

Birim faaliyet raporunda aşağıda örneği yer alan ve harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenir.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI^{1[6]}	
Harcama yetkilisi olarak yetkim dahilinde;	
Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.	
Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığımı ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.	
Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır	
Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim (Yer-Tarih)	
İmza	
Ad-Soyadı	
Unvan	

Harcama yetkilileri tarafından imzalanan iç kontrol güvence beyanı birim faaliyet raporlarına eklenir. Yıl içinde harcama yetkilisi değişmişse "benden önceki harcama yetkilisi/yetkililerinden almış olduğum bilgiler" ibaresi de eklenir.

Harcama yetkilisinin herhangi bir çekincesi varsa bunlar liste olarak bu beyana eklenir ve beyanın bu çekincelerle birlikte dikkate alınması gerektiği belirtilir.